

عملکرد بازرگانی ایران در تجارت با کشورهای عضو اکو (۸۲-۱۳۷۷)

یوسف حسن پور (فوق لیسانس اقتصاد، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی)
پریسا یعقوبی (دانشجوی فوق لیسانس فن‌آوری اطلاعات، موسسه مطالعات و پژوهش‌های بازرگانی)

آسیه، اروپا و آفریقا، دارای موقعیت خاصی در سطح بین‌المللی است. در بین کشورهای عضو اکو، ایران به دلیل داشتن مرز زمینی با پنج کشور دیگر عضو و مرز دریایی با قزاقستان و همین‌طور شرایط جغرافیایی آن برای وصل جمهوری‌های مسلمان شوروی سابق به آب‌های بین‌المللی و استقرار دبیرخانه دائمی اکو در تهران، دارای موقعیت محوری در این سازمان است؛ این موضوع بسیج کلیه امکانات موجود کشور اعم از بخش دولتی و بخش خصوصی برای اعتلای این رسالت را ضروری می‌کند. کشور ایران با توجه به جایگاه خود به عنوان یکی از اعضای مهم این سازمان نقش حیاتی را در این همکاری‌ها ایفاء می‌کند. از آنجایی که آگاهی از جایگاه تجاری کشورهای عضو این سازمان در صادرات و واردات ایران و بررسی روند عملکرد بازرگانی ایران با کشورهای مزبور بستر لازم را برای بررسی علمی فرصت‌ها و چالش‌های موجود در راه توسعه همکاری‌های فی‌مابین فراهم می‌آورد، لذا دسترسی به آمارها و تجزیه و تحلیل علمی در این زمینه هم برای پژوهشگران و هم برای دست‌اندرکاران سیاست‌گذاری موثر خواهد بود.

براین اساس «مرکز مطالعات و پژوهش‌های عالی بازار مشترک اسلامی» (CARSIM) بر حسب وظیفه‌ای که در خصوص اطلاع‌رسانی در زمینه مطالعات و پژوهش‌های مربوط به بازار مشترک اسلامی دارد گزارش حاضر را از مجموعه بانک‌های اطلاعات تجاری مرتبط با آن با عنوان آمار بازرگانی ایران در تجارت با کشورهای عضو سازمان کنفرانس اسلامی تولید و منتشر کرده است.

اطلاعات آماری موجود در این نشریه، پژوهشگران و کارشناسان در حوزه ستادی وزارت بازرگانی را در دستیابی به موارد زیر کمک می‌کند:

- ۱- آشکار کردن میزان پیشرفت روند همگرایی ایران با کشورهای اکو
- ۲- ارزیابی عملکرد بازرگانی ایران در ارتباط با هر یک از کشورهای اکو
- ۳- ارزیابی میزان اثرگذاری سیاست‌ها و خط مشی‌های تعیین شده ایران در راستای ایجاد بازار مشترک اسلامی
- ۴- پاسخگویی به ارجاعات مقامات تصمیم‌گیرنده در خصوص آمار و اطلاعات مورد نیاز در ارتباط با کشورهای عضو سازمان اکو

این گزارش، تصویری از روابط تجاری ایران با اعضای «سازمان کنفرانس اسلامی» را بر مبنای شاخص‌های مختلف برآورد شده ترسیم می‌کند.

مقدمه

به موازات تلاش‌های گسترده‌ای که طی چند دهه اخیر برای شکل‌گیری بازار مشترک اسلامی و حرکت در چارچوب آن‌ها در «سازمان کنفرانس اسلامی» صورت گرفته، فعالیت‌هایی نیز برای همگرایی منطقه‌ای به ویژه طی دهه اخیر انجام شده است. اکثر کشورها این دو حرکت جهان‌گرایی و منطقه‌گرایی را منافی یکدیگر نمی‌دانند و بعضاً حتی آن‌ها را مکمل یکدیگر شناخته‌اند.

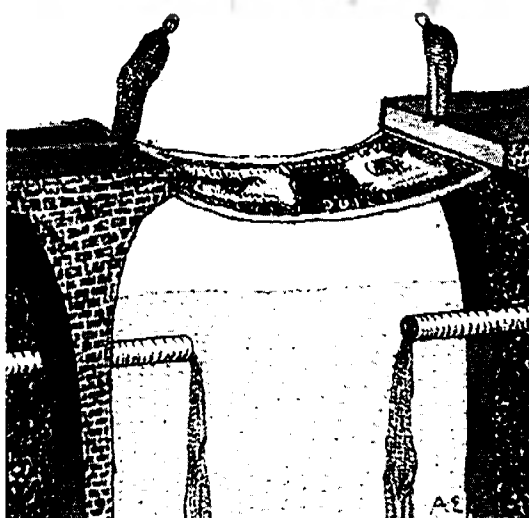
به عنوان نمونه اکثر کشورهای اسلامی عضو «سازمان تجارت جهانی»، تلاش زیادی برای تشکیل یا تکامل پیمان‌های منطقه‌ای داشته‌اند.

«سازمان همکاری‌های اقتصادی» (اکو) نیز به عنوان یک سازمان منطقه‌ای طی مدت کوتاهی از تشکیل آن، شاهد تحولات وسیعی بوده است.

اکو که شالوده اصلی آن «سازمان همکاری‌های منطقه‌ای برای توسعه» (آر.سی.دی) است، بعد از الحاق هفت عضو جدید (جمهوری‌های آذربایجان، قزاقستان، قرقیزستان، ترکمنستان، ازبکستان، تاجیکستان و افغانستان) به سه عضو مؤسس (ایران، پاکستان و ترکیه) و به دلیل احراز بعضی از ویژگی‌ها، طی مدت کوتاهی از اهمیت بین‌المللی برخوردار شده است.

یکی از ویژگی‌ها، جمعیت کشورهای عضو آن است؛ این سازمان با ۳۲۰ میلیون نفر^(۱) که یک چهارم جمعیت مسلمان جهان را تشکیل می‌دهد- بزرگترین تشکل اقتصادی در جهان اسلام محسوب می‌شود.

از نظر قلمرو جغرافیایی نیز اکو دارای موقعیتی انحصاری است؛ زیرا از طریق مرزهای شرقی با هند و چین و خاور دور، از طریق مرز شمالی با روسیه، از طریق مرز غربی با قاره اروپا و از طریق مرز جنوبی و آب‌های بین‌المللی دریای عمان و اقیانوس هند با قاره آفریقا در ارتباط است. به این ترتیب اکو به عنوان نقطه تماس سه قاره



در راستای اهداف مذکور، برخی شاخص‌های زیر در این نشریه منظور شده است:

- ۱- ارزش کل صادرات، واردات و تجارت غیر نفتی ایران با کشورهای عضو سازمان اکو
- ۲- تراز تجاری غیر نفتی ایران با کشورهای عضو
- ۳- تعداد کل بازارهای صادراتی ایران در تجارت با کشورهای عضو
- ۴- شاخص تمرکز صادراتی و وارداتی ایران در تجارت با کشورهای عضو
- ۵- شاخص تمرکز کالایی ایران در هر یک از بازارهای کشورهای عضو
- ۶- رتبه هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو بر حسب صادرات و واردات

ایران

- ۷- ارزش واحد صادراتی و وارداتی ایران در ارتباط با کشورهای عضو
 - ۸- رابطه مبادله قیمتی ایران با کشورهای عضو
 - ۹- عمده‌ترین اقلام صادراتی و وارداتی ایران در تجارت با کشورهای عضو
 - ۱۰- عمده‌ترین بازارهای صادراتی و وارداتی کشورهای عضو سازمان اکو سهم ایران در صادرات و واردات آن‌ها
 - ۱۱- بررسی و تحلیل پتانسیل بازرگانی ایران با کشورهای عضو
- در این مجموعه شاخص‌ها و آمار و اطلاعات به دو صورت جداول و پروفایل به شرح زیر تدوین شده است:

- جداول جایگاه ایران در تجارت با مجموعه شش کشور عضو سازمان اکو
- پروفایل جایگاه ایران در تجارت با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو

در جداول و پروفایل این مجموعه بیش از ۲۶ شاخص در زمینه‌های صادرات و واردات و تراز بازرگانی ایران با هر یک از کشورهای عضو این سازمان و مجموع کشورهای عضو ارائه شده است.

ماخذ آمارها، اطلاعات منتشر شده در «سالنامه‌های آمار بازرگانی» گمرک (سال‌های ۸۲-۱۳۷۷) و نشریه «صندوق بین‌المللی پول» است.

همچنین به منظور بررسی پتانسیل تجاری ایران در صادرات فرآورده‌های صنعتی و کشاورزی با کشورهای عضو سازمان اکو، علاوه بر استفاده از منابع آماری مذکور از سایر آمارهای منتشر شده در استفاده شده است.

امید است این گزارش ضمن پر کردن خلاء آماری مربوط به جایگاه ایران در تجارت با کشورهای عضو سازمان، بتواند به عنوان رهیافتی برای تعیین راهبردهای بازرگانی با کشورهای این عضو سازمان مورد استفاده برنامه‌ریزان، صاحب‌نظران، کارشناسان و کلیه علاقه‌مندان قرار بگیرد.

شرح مهمترین شاخص‌های جداول

جداول و پروفایل‌های این متن ارائه دهنده مهمترین شاخص‌های تعیین‌کننده عملکرد بازرگانی ایران با هر یک از کشورهای عضو «سازمان کنفرانس اسلامی» است که مشتمل بر چند شاخص تجاری در ارتباط با هر یک از کشورهای است:

۱- مسافت بین دو پایتخت

این شاخص فاصله جغرافیایی بین پایتخت‌های ایران با هر یک از کشورهای عضو سازمان را بر حسب کیلومتر نشان می‌دهد. داده‌های این شاخص از «وب سایت» اینترنتی مرکز مطالعات و پژوهش‌های عالی بازار مشترک اسلامی جمع‌آوری شده است.

۲- رتبه درجه آزادی اقتصادی

بنیاد هریتج هر سال به روش‌های مختلف ۱۰ شاخص را درجه‌بندی و دسته‌بندی می‌کند.

شاخص کل این بنیاد به شاخص آزادی اقتصاد مشهور است. ده شاخص آزادی اقتصادی عبارت‌اند از:

- ۱- سیاست تجاری؛
- ۲- منشاء مالی و مالیاتی دولت؛
- ۳- میزان مداخله دولت در اقتصاد؛
- ۴- سیاست پولی؛
- ۵- سرمایه‌گذاری خارجی؛
- ۶- بانکداری و امور مالی؛
- ۷- دستمزدها و قیمت‌ها؛
- ۸- حقوق مالکیت خصوصی؛
- ۹- مقررات گزایی؛ و
- ۱۰- بازار سیاه.

آخرین تحقیقات این نهاد نشان می‌دهد که ایران در بین ۱۵۵ کشور در رتبه ۱۴۸ قرار گرفته است که نسبت به رتبه‌بندی قبلی این نهاد پنج پله بهبود یافته است که یکی از دلایل این امر بهبود در شاخص اول (سیاست تجاری) است.

حال با توجه به اهمیت این امر، معرفی رتبه ایران و کشورهای عضو سازمان اکو بر حسب درجه آزادی اقتصادی می‌تواند نشان دهنده مقایسه عملکرد سیاست‌گذاری و فرآیند چرخش خدمات بازرگانی در این کشورها باشد. اطلاعات فوق از وب سایت هریتج جمع‌آوری شده است.

۳- شاخص پتانسیل تجاری ایران با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو در بخش صنعت

این شاخص مبتنی بر نتایج طرح تحقیقاتی «سنجش اکیال تجاری کشورهای عضو اکو» است که نشان دهنده مکمل بودن صادرات ایران در بخش صنعت با واردات شرکای تجاری عضو این سازمان است. هر اندازه این شاخص بزرگتر از یک باشد، نشان دهنده پتانسیل ایران در صدور فرآورده‌های صنعتی به کشورهای مورد مطالعه است. برای اطلاعات بیشتر به وب سایت مرکز مطالعات و پژوهش‌های عالی بازار مشترک اسلامی مراجعه شود.

www.carsicm.IR(Trade Profile)

۴- شاخص پتانسیل تجاری ایران با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو در بخش کشاورزی

این شاخص مانند شاخص مذکور نشان دهنده مکمل بودن صادرات ایران در بخش کشاورزی با واردات شرکای تجاری عضو اکو است. ارقام بزرگتر از یک نشان دهنده پتانسیل ایران در صادرات فرآورده‌های کشاورزی به کشورهای مورد مطالعه عضو این سازمان است.

۵- ارزش صادرات غیر نفتی

منظور از ارزش صادرات غیر نفتی، مقدار ارزش کالاهای غیر نفتی ایران است که در سال‌های ۸۲-۱۳۷۷ به هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو صادر شده است.

مقادیر ارزش صادرات بر حسب فوب (FOB) است. این اطلاعات از «سالنامه آمار بازرگانی خارجی» گمرک جمع‌آوری شده است.

۶- ارزش کل واردات

منظور از ارزش کل واردات، مقدار ارزش کالاهای وارداتی ایران است که در سال‌های ۸۲-۱۳۷۷ از هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو وارد شده

است. مقادیر ارزش واردات برحسب سیف (CIF) است. اطلاعات مذکور از «سالنامه آمار بازرگانی» گمرک جمع آوری شده است.

است و برای آن‌هایی که کمتر از ۰/۶۷ و بیشتر از ۰/۳۴ باشد متوسط و در غیر این صورت بالا منظور شده است.

۷- متوسط نرخ رشد سالیانه

در این مطالعه برای بررسی تغییرات شاخص‌های عملکرد بازرگانی ایران در تجارت با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو در دوره ۸۲-۱۳۷۷ و تعیین میزان ثبات تغییرات آن‌ها (با فرض اینکه در کوتاه مدت، رشد شاخص‌های تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران به صورت هندسی تغییر می‌کند) از رابطه زیر استفاده شده است.

$$y_{ij} = y_{ij}(1 + r_{y_{ij}}) \quad (1)$$

در این رابطه، مقادیر y_{ij} نشان دهنده یکی از شاخص عملکرد بازرگانی ایران (i) با شریک تجاری ز است. از طرفین لگاریتم نیرین گرفته می‌شود:

$$Ln y_{ij} = Ln y_{ij} + Ln(1 + r_{y_{ij}}) T \quad (2)$$

سپس، با کمک روش حداقل مربعات معمولی (OLS) ضرایب الگو با ساده‌سازی به صورت $R = a + bt$ قابل تخمین خواهد بود. در رابطه مذکور، $b = Ln(1 + ry)$ است. با محاسبه ضریب متغیر روند، میزان رشد متوسط سالانه شاخص در سال‌های ۸۱-۱۳۷۷ از طریق رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$(e^b - 1) \times 100 = r_{y_{ij}}$$

در معادله (۲)، مجذور ضریب همبستگی مدل خطی (R^2) میزان ثبات شاخص‌های عملکرد بازرگانی را نشان می‌دهد. بدین معنا که هر اندازه R^2 به سمت عدد یک میل کند، نشان دهنده میزان ثبات روند شاخص y است و بر عکس هر اندازه R^2 به سمت صفر میل کند، بیانگر عدم ثبات متغیر y طی دوره است. میزان ضریب تعیین (R^2) از طریق رابطه زیر محاسبه می‌شود:

$$R^2 = \frac{\left[\sum_{t=1}^n T_t L_n y_{ij} - \frac{1}{n} \sum_{j=1}^n T \sum_{j=1}^n y_{ij} \right]^2}{(n-1)^2 S^2 L_n y_{ij}}$$

$$S^2 = \frac{1}{n} \left[\sum_{t=1}^n T_t^2 - \frac{1}{n} \left(\sum_{t=1}^n T_t \right)^2 \right]$$

$$S^2 L_n = \frac{1}{n-1} \left[\sum_{t=1}^n L_n y_{ij} - \frac{1}{n} \left(\sum_{t=1}^n L_n y_{ij} \right)^2 \right]$$

در جدول این گزارش، برای آن دسته از شاخص‌هایی که ضریب تعیین معادله روند آن‌ها کمتر از ۰/۳۴ باشد، میزان ثبات آن‌ها پایین منظور شده

۸- ارزش کل تجارت غیرنفتی با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو

متغیر مذکور از طریق حاصل جمع ارزش صادرات غیرنفتی و ارزش کل واردات ایران به هر یک از کشورهای عضو این سازمان بدست آمده و رابطه مورد استفاده به صورت زیر است:

$$T_{ij} = X_{ij} + M_{ij}$$

که در آن:

$$X_{ij} = \text{ارزش صادرات غیرنفتی ایران به کشورهای عضو سازمان اکو}$$

$$M_{ij} = \text{ارزش واردات ایران از کشورهای عضو سازمان اکو}$$

$$T_{ij} = \text{ارزش کل تجارت غیرنفتی ایران با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو}$$

۹- تراز بازرگانی غیرنفتی ایران با هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو

این شاخص از طریق تفاضل واردات غیرنفتی از کل صادرات غیرنفتی ایران به هر یک از کشورهای عضو سازمان بدست آمده است. این شاخص از طریق رابطه زیر بدست می‌آید:

$$TB_{ij} = X_{ij} - M_{ij}$$

۱۰- ارزش واحد صادرات غیرنفتی

این شاخص از نسبت ارزش دلاری صادرات غیرنفتی ایران به هر یک از کشورهای عضو سازمان اکو به حجم وزنی صادرات غیرنفتی به کشور مربوطه بدست می‌آید. رابطه مورد استفاده به صورت زیر تعریف می‌شود:

$$IX_{ij} = \frac{X_{ij}}{X_{wij}}$$

که در آن:

$$X_{ij} = \text{ارزش دلاری صادرات غیرنفتی ایران (i) به کشور j عضو سازمان اکو}$$

$$X_{wij} = \text{حجم وزنی صادرات غیرنفتی ایران (i) به کشور j}$$

در ضمن ارزش واحد وزنی صادرات غیرنفتی ایران در تجارت با کل کشورهای عضو سازمان اکو از طریق رابطه زیر حاصل شده است:

$$IX_{iECO} = \sum_{j=1}^{57} \left(\frac{X_{ij}}{X_{wij}} \right) \frac{X_{wij}}{X_{wiECO}} = \sum_{j=1}^{57} IX_{ij} \cdot \frac{X_{wij}}{X_{wiECO}}$$

در این رابطه:

$$X_{ij} = \text{ارزش دلاری صادرات غیرنفتی ایران (i) به کشور j عضو سازمان اکو}$$

$$X_{wij} = \text{ارزش وزنی صادرات غیرنفتی ایران (i) به کشور j عضو سازمان اکو}$$

$$X_{iECO} = \text{مجموع ارزش صادرات غیرنفتی ایران (i) به کل}$$

$$Q_{iECO} = \frac{\sum_{j=1}^n X_{ij}}{\sum_{j=1}^n X_{wiECO}} \bigg/ \frac{\sum_{j=1}^n M_{ij}}{\sum_{j=1}^n M_{wiECO}}$$

که در آن:

T_{iECO} = ارزش کل تجارت غیر نفتی ایران (i) با مجموع کشورهای عضو سازمان آکو
 T_{ij} = ارزش کل تجارت غیر نفتی ایران (i) با کشور j عضو سازمان آکو

۱۳- شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی
 این شاخص از طریق رابطه زیر بدست می آید:

$$TX_{ij} = \sqrt{\sum \left(\frac{X_{ij}^k}{X_{ij}} \right)^2}$$

که در آن:

X_{ij}^k = ارزش صادرات کالای k ایران (i) به کشور j عضو سازمان آکو
 X_{ij} = کل ارزش صادرات غیر نفتی ایران (i) به کشور j عضو سازمان آکو

این شاخص بین صفر و یک است. عدد نزدیک به یک نشان دهنده تمرکز صادراتی ایران در تجارت با کشور (j) است.

تمرکز صادراتی ایران در تجارت با هریک از کشورهای عضو سازمان آکو، وابستگی به تعداد محدودی از صادرات ایران در مقابل شوک های بازار هریک از کشورهای عضو این سازمان را نشان می دهد.

۱۴- شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات
 این شاخص از طریق رابطه زیر بدست می آید:

$$TM_{ij} = \sqrt{\sum \left(\frac{M_{ij}^k}{M_{ij}} \right)^2}$$

که در آن:

M_{ij}^k = ارزش واردات کالای k ایران (i) به کشور j عضو سازمان آکو
 M_{ij} = کل ارزش واردات ایران (i) به کشور j عضو سازمان آکو

این شاخص بین صفر و یک است. عدد نزدیک به یک نشان دهنده تمرکز وارداتی ایران در تجارت با کشور (j) عضو این سازمان است؛ و عدد

نزدیک به صفر نشان دهنده تنوع صادراتی ایران در تجارت با کشور (j) است. تمرکز وارداتی ایران در تجارت با هریک از کشورهای عضو سازمان آکو، وابستگی به تعداد محدودی از واردات ایران به کشورهای طرف تجاری را نشان می دهد.

پی نوشت:

۱- قوامی، مرجان، نماگرهای اصلی اقتصادی و بازرگانی کشورهای عضو آکو، موسسه مطالعات و پژوهش های بازرگانی، ۱۳۸۲.

۱۱- ارزش واحد واردات

شاخص مذکور از نسبت ارزش دلاری واردات ایران از هریک از کشورهای عضو سازمان آکو به حجم وزنی واردات ایران از کشور مربوطه بدست می آید.

رابطه مورد استفاده به صورت زیر تعریف می شود:

$$IM_{ij} = \frac{M_{ij}}{M_{wij}}$$

که در آن:

M_{ij} = ارزش دلاری واردات ایران (i) از کشور j عضو سازمان آکو
 M_{wij} = حجم وزنی واردات ایران (i) از کشور j عضو سازمان آکو
 در ضمن ارزش واحد وزنی واردات ایران با مجموع کشورهای عضو سازمان آکو از طریق رابطه زیر بدست آمده است:

$$IM_{iECO} = \sum_{j=1}^{57} \left(\frac{M_{ij}}{M_{wij}} \right) \left(\frac{M_{wij}}{M_{wiECO}} \right) = \sum_{j=1}^{57} IM_{ij} \cdot \frac{M_{ij}}{M_{wiECO}}$$

در این رابطه:

M_{ij} = ارزش دلاری واردات ایران (i) از کشور j عضو سازمان آکو
 M_{wij} = حجم وزنی واردات ایران (i) از کشور j عضو سازمان آکو
 M_{iECO} = مجموع ارزش واردات ایران (i) از کل کشورهای عضو سازمان آکو
 M_{wiECO} = ارزش وزنی واردات غیر نفتی ایران (i) به کل کشورهای عضو سازمان آکو

۱۲- رابطه مبادله قیمتی

این شاخص از طریق رابطه زیر حاصل شده است:

$$Q_{ij} = \frac{IX_{ij}}{IM_{ij}}$$

که در آن:

IX_{ij} = ارزش واحد صادرات غیر نفتی ایران (i) در تجارت با کشور j عضو سازمان آکو
 IM_{ij} = ارزش واحد واردات ایران (i) در تجارت با کشور j عضو سازمان آکو
 Q_{ij} = رابطه مبادله قیمتی ایران (i) در تجارت با کشور j عضو سازمان آکو

در ضمن، رابطه مبادله وزنی قیمتی ایران در تجارت با کل کشورهای عضو سازمان آکو از طریق رابطه زیر بدست می آید:

الف - جداول عملکرد بازرگانی ایران با کشورهای عضو اوکو

جدول (۱)

شاخصهای عملکرد بازرگانی کالاهای غیر نفتی ایران با مجموع کشورهای جهان و کشورهای عضو سازمان (ECO)

شاخص ها	سال						
	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	میانگین سه ساله
ارزش صادرات غیر نفتی به کل دنیا (میلیون دلار)	5972.162	4608.4	4224.0	3762.7	3360.5	3013.3	۰.۸۹ (بالا)
ارزش صادرات غیر نفتی به کشورهای عضو سازمان (ECO) (میلیون دلار)	1318.429	1013.1	822.5	841.2	702.8	627.9	۰.۹۶ (بالا)
سهم از کل صادرات غیر نفتی (درصد)	0.2	0.22	0.19	0.22	0.21	0.21	۰.۴۲ (متوسط)
ارزش واردات از جهان (میلیون دلار)	26597.7	22275.2	17626.8	14346.9	12682.7	14323.4	۰.۷۵ (بالا)
ارزش واردات از عضو سازمان (ECO) (میلیون دلار)	1158.8	837.9	716.0	726.9	456.8	477.0	۰.۸۰ (بالا)
سهم از کل واردات (درصد)	0.04	0.04	0.04	0.05	0.04	0.03	۰.۱۳ (پایین)
تراز بازرگانی غیرنفتی با کل دنیا (میلیون دلار)	-20625.6	-17666.8	-13402.7	-10584.2	-9322.1	-11310.1	-11.8
تراز بازرگانی با کشورهای عضو سازمان (ECO) (میلیون دلار)	159.6	175.2	106.4	114.3	246.0	150.9	-3.8
کل تجارت غیر نفتی با دنیا (میلیون دلار)	32569.9	26883.6	21850.8	18109.6	16043.2	17336.7	۰.۸۱ (بالا)
کل تجارت غیر نفتی با کشورهای عضو سازمان (ECO) (میلیون دلار)	2341.9	1775.1	1474.6	1502.0	1057.5	1018.5	۰.۹۴ (بالا)
تعداد کل شرکای صادرات غیر نفتی	163	162	171	158	158	158	۰.۳۵ (متوسط)
تعداد شرکای صادرات غیر نفتی کشورهای عضو سازمان (ECO)	9	9	9	9	9	9	--
تعداد کل شرکای وارداتی	111	112	110	105	110	107	۰.۳۲ (پایین)
تعداد شرکای وارداتی کشورهای عضو سازمان (ECO)	9	9	9	9	9	9	--
ارزش واحد وزنی صادرات غیر نفتی با کل دنیا (یک دلار / کیلوگرم)	0.39	0.34	0.26	0.26	0.19	0.21	۰.۸۰ (بالا)
ارزش واحد وزنی صادرات غیر نفتی با کشورهای عضو سازمان (ECO) (یک دلار)	0.51	0.47	0.39	0.37	0.34	0.43	۰.۴ ۲.۸۲
ارزش واحد وزنی کالاهای واردات با کل دنیا (یک دلار / کیلوگرم)	0.88	0.83	0.64	0.55	0.59	0.88	--
ارزش واحد وزنی کالاهای واردات با کشورهای عضو سازمان (ECO) (یک دلار)	0.51	0.37	0.41	0.41	0.62	0.80	۰.۵ -7.22
وابسته مبادله وزنی قیمتی با کل دنیا	0.44	0.41	0.41	0.47	0.32	0.24	۰.۶۱ (متوسط)
وابسته مبادله وزنی قیمتی با کشورهای عضو سازمان (ECO)	1.00	1.25	0.96	0.92	0.55	0.54	۰.۷۵ (بالا)

ماخذ: محاسبات بر اساس داده های خام سالنامه آمار بازرگانی خارجی (۱۳۸۲-۱۳۷۷) انجام شده است.

* بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است. برای آن دسته از شاخصهایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پایین است. میزان رشد از طریق میانگین هندسی محاسبه شده است.

** ضریب تعیین معادله روند است.

جدول (۲)

ارزش صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	رتبه در سال ۱۳۸۲ در میان ۹ کشور ردیف عضو سازمان (ECO)	نام کشور	سال						میزان ثبت روند *** (R۲)
			۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	
۱	۱	آذربایجان	۳۰۷,۴	۲۵۰,۱	۳۱۳,۶	۲۴۸,۸	۱۱۹,۳	۱۲۰,۴	۰,۶۷ (متوسط)
۲	۹	ازبکستان	۷۶,۳	۶۹,۶	۸۲,۵	۸۱,۴	۴۹,۵	۵۳,۷	۰,۵۶ (متوسط)
۳	۲	افغانستان	۲۵۹,۹	۱۵۰,۱	۵۱,۹	۴۱,۲	۱۱,۸	۳,۸	۰,۹۷ (بالا)
۴	۳	پاکستان	۱۳۸,۰	۱۴۱,۹	۸۷,۰	۶۴,۵	۵۰,۱	۳۵,۶	۰,۹۶ (بالا)
۵	۷	تاجیکستان	۷۷,۵	۶۱,۰	۳۹,۱	۳۲,۷	۲۲,۰	۲۵,۸	۰,۸۶ (بالا)
۶	۴	ترکمنستان	۱۳۵,۶	۸۸,۴	۷۵,۵	۸۷,۲	۱۲۲,۳	۱۰۲,۳	۰,۰۰ (پایین)
۷	۶	ترکیه	۱۱۰,۶	۱۰۲,۷	۵۸,۲	۱۶۵,۵	۱۸۳,۵	۱۵۸,۳	۰,۳۳ (پایین)
۸	۸	قرقیزستان	۷۷,۵	۶۱,۰	۳۹,۱	۳۲,۷	۲۲,۰	۲۵,۸	۰,۷۷ (بالا)
۹	۵	قزاقستان	۱۴,۲	۱۳۵,۶	۸۸,۴	۷۵,۵	۸۷,۲	۱۲۲,۳	۰,۷۶ (بالا)
کل کشورهای عضو سازمان (ECO)			۱۳۱۸,۴	۱۰۱۳,۱	۸۲۲,۵	۸۴۱,۲	۷۰۲,۸	۶۲۷,۹	۰,۹۶ (بالا)

ماخذ - همان.

* علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

** بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است. برای آن دسته از شاخص هایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پایین است نرخ رشد از طریق میانگین هندسی محاسبه شده است.

*** ضریب تعیین معادله روند است.

جدول (۳)

سهم کشورهای عضو سازمان (ECO) از کل صادرات غیر نفتی ایران

ردیف	نام کشور	سال					
		۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷
۱	آذربایجان	۵,۱۵	۵,۴۳	۷,۴۲	۶,۶۱	۳,۵۵	۳,۹۹
۲	ازبکستان	۱,۲۸	۱,۵۱	۱,۹۵	۲,۱۶	۱,۴۷	۱,۷۸
۳	افغانستان	۴,۳۵	۳,۲۶	۱,۲۳	۱,۰۹	۰,۳۵	۰,۱۳
۴	پاکستان	۲,۳۱	۲,۰۸	۲,۰۶	۱,۷۲	۱,۴۹	۱,۱۸
۵	تاجیکستان	۱,۳۰	۱,۳۲	۰,۹۳	۰,۸۷	۰,۶۶	۰,۸۶
۶	ترکمنستان	۲,۲۷	۱,۹۲	۱,۷۹	۲,۳۲	۳,۶۴	۳,۴۰
۷	ترکیه	۱,۸۵	۲,۳۳	۱,۳۸	۴,۴۰	۵,۴۶	۵,۲۵
۸	قرقیزستان	۰,۵۰	۰,۴۹	۰,۴۰	۰,۵۴	۰,۵۴	۰,۴۱
۹	قزاقستان	۰,۸۰	۱,۱۰	۰,۸۰	۰,۸۹	۰,۷۲	۰,۹۸
جمع		۱۹,۸۱	۲۰,۳۴	۱۷,۹۶	۲۰,۶۰	۱۷,۸۸	۱۷,۹۷

ماخذ: همان.

* علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

جدول (۴)

ارزش واردات ایران از کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	کشور	سال						رشد در سال ۱۳۸۲ در میان ۹ کشور عضو سازمان (ECO)
		۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷	
۱	آذربایجان	۹۶.۵	۲۵.۲	۲۰.۸	۲۴.۲	۲۶.۰	۳۸.۸	۱۶.۰ (پایین)
۲	ازبکستان	۹۶.۰	۵۷.۲	۴۴.۱	۵۰.۲	۲۰.۵	۲۷.۹	۰.۸۰ (بالا)
۳	افغانستان	۱.۸	۰.۵	۰.۷	۱.۰	۰.۴	۰.۱	۰.۶۳ (متوسط)
۴	پاکستان	۸۸.۵	۸۸.۰	۶۱.۱	۴۰.۸	۲۳.۹	۲۷.۳	۰.۹۱ (بالا)
۵	تاجیکستان	۱۳.۷	۸.۲	۱.۰	۱.۹	۲.۱	۴.۰	۰.۲۶ (پایین)
۶	ترکمنستان	۵۲.۷	۱۹.۱	۱۵.۹	۱۰.۲	۱۳.۶	۵.۵	۰.۸۳ (بالا)
۷	ترکیه	۵۱۷.۵	۳۶۸.۸	۲۹۰.۶	۲۳۳.۱	۲۲۷.۷	۲۷۱.۹	۰.۷۰ (بالا)
۸	قرقیزستان	۷.۶	۸.۷	۱۱.۶	۲۰.۹	۱۱.۰	۱۴.۲	۰.۴۳ (متوسط)
۹	قزاقستان	۲۸۴.۶	۲۶۲.۱	۲۷۰.۱	۳۴۴.۸	۱۳۱.۶	۸۷.۲	۰.۵۹ (متوسط)
	کل کشورهای عضو سازمان (ECO)	۱۱۵۸.۸	۸۱۷.۹	۷۱۶.۰	۷۲۶.۹	۴۵۶.۸	۴۷۷.۰	۰.۹۰ (بالا)

منابع: همان.

* علامت () : آمار فوق از سوی گمرک گزارش شده است

** بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است برای آن دسته از شاخص‌هایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پایین است نرخ رشد از طریق متغیر هندسی محاسبه شده است

*** ضریب تعیین معادله روند است

جدول (۵)

سهم کشورهای عضو سازمان (ECO) از کل واردات ایران

ردیف	کشور	سال					
		۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷
۱	آذربایجان	۰.۳۶	۰.۱۱	۰.۱۲	۰.۱۷	۰.۲۰	۰.۲۷
۲	ازبکستان	۰.۳۶	۰.۲۶	۰.۲۵	۰.۳۵	۰.۱۶	۰.۱۹
۳	افغانستان	۰.۰۱	۰.۰۰	۰.۰۰	۰.۰۱	۰.۰۰	۰.۰۰
۴	پاکستان	۰.۳۳	۰.۴۰	۰.۳۵	۰.۲۸	۰.۱۹	۰.۱۹
۵	تاجیکستان	۰.۰۵	۰.۰۴	۰.۰۱	۰.۰۱	۰.۰۲	۰.۰۳
۶	ترکمنستان	۰.۲۰	۰.۰۹	۰.۰۹	۰.۰۷	۰.۱۱	۰.۰۴
۷	ترکیه	۱.۹۵	۱.۶۶	۱.۶۵	۱.۶۲	۱.۸۰	۱.۹۰
۸	قرقیزستان	۰.۰۳	۰.۰۴	۰.۰۷	۰.۱۵	۰.۰۹	۰.۱۰
۹	قزاقستان	۱.۰۷	۱.۱۸	۱.۵۳	۲.۴۰	۱.۰۴	۰.۶۱
	جمع	۴.۳۶	۳.۷۶	۴.۰۶	۵.۰۷	۳.۶۰	۳.۳۳

منابع: همان.

* علامت () : آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است

جدول (۶)

رتبه کشورهای عضو سازمان (ECO) در کل صادرات غیر نفتی ایران به دنیا

ردیف	نام کشور	سال				
		1377	1378	1379	1380	1381
1	آذربایجان	۶	۷	۳	۲	۳
2	ازبکستان	۱۵	۲۲	۱۴	۱۳	۱۸
3	افغانستان	۵۶	۴۳	۲۷	۲۵	۹
4	پاکستان	۲۴	۲۰	۱۸	۱۲	۱۰
5	تاجیکستان	۲۸	۳۰	۳۵	۳۰	۲۳
6	ترکمنستان	۷	۶	۱۳	۱۵	۱۶
7	ترکیه	۴	۳	۶	۲۱	۱۳
8	قرقیزستان	۳۷	۳۳	۳۸	۴۰	۳۸
9	قزاقستان	۲۷	۲۸	۲۴	۳۱	۲۶

ماخذ: همان.

*علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

جدول (۷)

رتبه کشورهای عضو سازمان (ECO) در کل واردات ایران از دنیا

ردیف	نام کشور	سال				
		۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱
1	آذربایجان	۳۸	۴۵	۵۱	۵۴	۵۵
2	ازبکستان	۴۲	۴۹	۳۵	۴۱	۳۴
3	افغانستان	۹۹	۹۳	۸۷	۹۲	۹۱
4	پاکستان	۴۳	۴۷	۴۰	۳۷	۳۱
5	تاجیکستان	۷۴	۸۱	۸۲	۹۰	۷۰
6	ترکمنستان	۷۲	۵۵	۶۶	۵۹	۵۷
7	ترکیه	۱۸	۱۷	۲۲	۲۰	۱۴
8	قرقیزستان	۶۰	۶۰	۵۵	۶۵	۶۹
9	قزاقستان	۲۷	۲۱	۱۴	۲۱	۲۱

ماخذ: همان.

*علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

جدول (۸)

ارزش واحد صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان (ECO)

(یک دلار/کیلوگرم)

ردیف	نام کشور	سال							میانگین	نرخ رشد متوسط سالانه***	میزان ثبت روند (RT)***
		۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲				
۱	آذربایجان	۰.۲۹	۰.۲۰	۰.۲۸	۰.۴۰	۰.۴۴	۰.۶۸	۰.۳۸	۲۲.۲۸	۰.۷۸ (بالا)	
۲	ازبکستان	۰.۸۴	۰.۶۷	۰.۶۶	۰.۷۸	۱.۰۱	۰.۹۴	۰.۸۲	۱.۸	۰.۳۶ (متوسط)	
۳	افغانستان	۰.۶۹	۰.۱۸	۰.۲۸	۰.۲۵	۰.۳۹	۰.۴۸	۰.۳۸	-۵.۹	۰.۰۰۱ (پایین)	
۴	پاکستان	۰.۲۴	۰.۲۶	۰.۳۳	۰.۳۳	۰.۳۵	۰.۲۶	۰.۲۹	۱.۳	۰.۲۰ (پایین)	
۵	تاجیکستان	۰.۹۰	۰.۷۹	۰.۹۱	۰.۸۴	۰.۹۷	۰.۹۷	۰.۹۰	۱.۳	-۰.۳۵۰ (متوسط)	
۶	ترکمنستان	۰.۴۹	۰.۵۱	۰.۳۸	۰.۲۹	۰.۳۴	۰.۴۴	۰.۴۱	-۲.۰	۰.۲۶ (پایین)	
۷	ترکیه	۰.۴۹	۰.۴۳	۰.۴۳	۰.۲۸	۰.۵۳	۰.۴۲	۰.۴۱	-۲.۸	۰.۰۰۱ (پایین)	
۸	قرقیزستان	۱.۱۷	۱.۳۸	۱.۰۸	۱.۳۸	۱.۴۲	۱.۵۸	۱.۳۳	۵.۱	۰.۴۹ (متوسط)	
۹	قزاقستان	۰.۶۰	۰.۶۵	۰.۷۱	۰.۸۵	۱.۲۱	۱.۱۳	۰.۸۶	۱۵.۹۶	۰.۹۱ (بالا)	
کل کشورهای عضو سازمان (ECO)											
		۰.۴۳	۰.۳۴	۰.۳۷	۰.۳۹	۰.۴۷	۰.۵۱	۲.۱۵	۲.۸	-۰.۴۳ (متوسط)	

ماخذ: همان.

*علامت (-) آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

** بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است. برای آن دسته از شاخص‌هایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پایین است نرخ رشد از طریق میانگین

هندسی محاسبه شده است.

*** ضریب تعیین معادله روند است.

جدول (۹)

ارزش واحد کالاهای وارداتی ایران از کشورهای عضو سازمان (ECO)

(یک دلار/کیلوگرم)

ردیف	نام کشور	سال							میانگین	نرخ رشد متوسط سالانه***	میزان ثبت روند (RT)***
		۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲				
۱	آذربایجان	۰.۳۵	۰.۷۰	۰.۴۳	۰.۳۶	۰.۲۶	۰.۲۸	۰.۳۹	-۳.۴۸	۰.۴۰ (متوسط)	
۲	ازبکستان	۰.۷۰	۰.۳۵	۰.۲۶	۰.۲۶	۰.۳۲	۰.۳۲	۰.۲۷	-۱۲.۱	۰.۳۴ (متوسط)	
۳	افغانستان	۰.۵۳	۰.۴۳	۰.۶۳	۰.۸۵	۰.۱۹	۰.۴۰	۰.۵۱	-۴.۴	۰.۱۴۰ (پایین)	
۴	پاکستان	۰.۵۹	۰.۵۲	۰.۵۰	۰.۴۹	۰.۴۶	۰.۵۳	۰.۵۱	-۱.۸	۰.۳۵ (متوسط)	
۵	تاجیکستان	۱.۵۱	۱.۳۹	۰.۵۰	۰.۳۵	۰.۸۹	۱.۳۳	۰.۹۹	-۲.۱	۰.۰۴۰ (پایین)	
۶	ترکمنستان	۱.۳۶	۰.۷۳	۰.۶۰	۰.۳۶	۰.۴۰	۰.۲۷	۰.۶۲	-۲۵.۹	۰.۹۲ (بالا)	
۷	ترکیه	۱.۹۳	۱.۰۹	۱.۵۰	۱.۱۷	۱.۱۱	۱.۲۳	۱.۳۴	-۷.۳	۰.۳۶۰ (متوسط)	
۸	قرقیزستان	۱.۳۸	۱.۱۲	۰.۸۰	۱.۴۵	۰.۱۵	۱.۲۲	۱.۰۲	-۲.۰	۰.۱۴ (پایین)	
۹	قزاقستان	۰.۳۷	۰.۳۶	۰.۲۸	۰.۲۵	۰.۲۰	۰.۳۵	۰.۳۰	-۰.۲۴	۰.۲۱ (پایین)	
کل کشورهای عضو سازمان (ECO)											
		۰.۸۰	۰.۶۲	۰.۴۱	۰.۴۱	۰.۳۷	۰.۵۱	۲.۴۵	-۷.۲	۰.۴۶ (متوسط)	

ماخذ: همان.

*علامت (-) آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

** بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است. برای آن دسته از شاخص‌هایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پایین است نرخ رشد از طریق میانگین

هندسی محاسبه شده است.

*** ضریب تعیین معادله روند است.

جدول (۱۰)

ارزش کل تجارت غیر نفتی ایران با کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	نام کشور	سال						میانگین میانگین سالانه	میانگین سالانه (RT)***
		۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲		
۱	آذربایجان	۱۵۹,۲۰	۱۴۵,۳۳	۲۷۳,۰۱	۳۳۴,۴۲	۲۷۵,۴۰	۲۰۳,۸۵	۲۱,۳۶	-۰,۷۹ (با)
۲	ازبکستان	۸۱,۵۷	۷۰,۰۱	۱۳۱,۵۹	۱۲۶,۵۹	۱۲۶,۷۹	۱۷۲,۳۶	۶,۹۸	-۰,۸ (با)
۳	افغانستان	۳,۸۹	۱۲,۲۲	۴۲,۱۷	۵۲,۶۶	۱۵۰,۶۰	۲۶۱,۷۴	۴۲,۹۲	۱,۰ (با)
۴	پاکستان	۶۲,۸۲	۷۳,۹۸	۱۰۵,۳۵	۱۴۸,۱۲	۲۲۹,۸۸	۳۲۶,۴۲	۱۳,۳۸	۱,۰ (با)
۵	تاجیکستان	۲۹,۸۲	۲۴,۱۶	۳۴,۶۱	۴۰,۰۸	۶۹,۳۲	۹۱,۲۰	۱۱,۷۶	-۰,۹ (با)
۶	ترکمنستان	۱۰۷,۸۶	۱۳۵,۹۰	۹۷,۳۹	۹۱,۴۵	۱۰۷,۵۰	۱۸۸,۲۵	۹,۷۳	-۰,۲ (پایین)
۷	ترکیه	۴۳۰,۲۰	۴۱۱,۱۶	۳۹۸,۵۲	۳۴۸,۸۷	۴۷۱,۴۵	۶۲۸,۱۱	۶,۵۱	-۰,۳ (متوسط)
۸	قرقیزستان	۲۶,۴۴	۲۹,۰۸	۴۱,۲۱	۲۸,۴۱	۳۱,۲۹	۳۷,۷۱	۶,۰۹	-۰,۳ (پایین)
۹	قرزاقستان	۱۱۶,۷۱	۱۵۵,۶۹	۳۷۸,۱۴	۳۰۳,۹۶	۳۱۲,۹۷	۴۳۲,۲۸	۱۹,۰۵	-۰,۶۳ (متوسط)
	کل کشورهای عضو سازمان (ECO)	۱۰۱۸,۵۲	۱۰۵۷,۵۳	۱۵۰۱,۹۹	۱۴۷۴,۵۶	۱۷۷۵,۱۰	۲۳۴۱,۹۰	۱۷,۶۸	-۰,۹ (با)

ماخذ: همان.

*علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

** بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است. برای آن دسته از شاخص‌هایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پایین است نرخ رشد از طریق میانگین هندسی محاسبه شده است.

*** ضریب تعیین معادله روند است.

جدول (۱۱)

تراز بازرگانی غیر نفتی ایران با کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	نام کشور	سال					
		۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
۱	آذربایجان	۸۱,۵۲	۹۳,۳۴	۲۲۴,۶۸	۲۹۲,۷۳	۲۲۴,۸۸	۲۱۰,۹۱
۲	ازبکستان	۲۵,۷۵	۲۹,۰۸	۳۱,۲۴	۳۸,۴۵	۱۲,۲۲	-۱۹,۶۸
۳	افغانستان	۳,۷۲	۱۱,۳۶	۴۰,۲۰	۵۱,۱۹	۱۴۹,۵۹	۲۵۸,۱۳
۴	پاکستان	۸,۲۸	۲۶,۲۱	۲۴,۷۲	۲۵,۸۵	۵۳,۸۹	۴۹,۵۱
۵	تاجیکستان	۲۱,۷۲	۱۹,۹۰	۳۰,۷۲	۳۸,۱۴	۵۲,۸۱	۶۳,۸۵
۶	ترکمنستان	۹۶,۷۶	۱۰۸,۶۴	۷۷,۰۴	۵۹,۵۷	۶۹,۲۷	۸۲,۹۰
۷	ترکیه	-۱۱۳,۵۳	-۴۴,۲۵	-۶۷,۶۱	-۲۳۲,۴۳	-۲۶۶,۱۱	-۴۰۶,۸۹
۸	قرقیزستان	-۲۰,۲	۷,۱۷	-۰,۵۱	۵,۱۸	۱۳,۹۱	۲۲,۴۲
۹	قرزاقستان	-۵۷,۷۲	-۱۰۷,۵۰	-۳۱۱,۳۷	-۲۳۶,۱۶	-۲۱۱,۳۱	-۳۳۶,۹۴
	تراز بازرگانی با کشورهای عضو سازمان ECO	۱۵۰,۹	۲۴۶,۰	۱۱۴,۳	۱۰۶,۴	۱۷۵,۲	۱۵۹,۶

ماخذ: همان.

*علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

جدول (۱۲)

رابطه معادله قیمتی ایران با کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	نام کشور	سال						میزان لبات روند *** (R۲)	نرخ رشد متوسط سالانه
		۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲		
۱	آذربایجان	-۰.۸۳	-۰.۲۹	-۰.۶۵	۱.۱۱	۱.۷۲	۲.۴۴	۱۹.۷۹	۰.۶۳ (متوسط)
۲	ازبکستان	۱.۲۰	۱.۹۳	۲.۶۰	۲.۹۸	۳.۱۵	۲.۹۰	۱۵.۸۳	۰.۳ (پایین)
۳	افغانستان	۱.۲۹	-۰.۴۲	-۰.۴۴	-۰.۳۰	۲.۰۹	۱.۱۸	-۱.۴۷	۰.۰ (پایین)
۴	پاکستان	-۰.۴۱	-۰.۴۹	-۰.۶۷	-۰.۶۸	-۰.۷۶	-۰.۵۰	۳.۲۲	۰.۳ (پایین)
۵	تاجیکستان	-۰.۶۰	-۰.۵۷	۱.۸۳	۲.۴۳	۱.۰۸	-۰.۷۳	۳.۴۹	۰.۱ (پایین)
۶	ترکمنستان	-۰.۳۶	-۰.۷۰	-۰.۶۳	-۰.۸۲	-۰.۸۶	۱.۶۴	۲۷.۳۵	۰.۸ (بالا)
۷	ترکیه	-۰.۲۵	-۰.۳۰	-۰.۲۹	-۰.۲۴	-۰.۴۸	-۰.۳۴	۴.۸۵	۰.۳ (پایین)
۸	قرقیزستان	-۰.۸۵	۱.۲۳	۱.۳۴	-۰.۹۵	۹.۳۵	۱.۲۹	۷.۲۲	۰.۲ (پایین)
۹	قزاقستان	۱.۶۳	۱.۷۹	۲.۵۷	۳.۴۵	۶.۰۸	۳.۲۱	۱۱.۸۸	۰.۶۶ (متوسط)
	کل کشورهای عضو سازمان (ECO)	-۰.۵۴	-۰.۵۵	-۰.۹۲	-۰.۹۶	۱.۲۵	۱.۰۰	۱۷.۴۲	۰.۸ (بالا)

ماخذ: همان.

*علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

** بر اساس روش حداقل مربعات محاسبه شده است. برای آن دسته از شاخص‌هایی که ضریب تعیین معادله روند آنها متوسط و پائین است نرخ رشد از طریق میانگین هندسی محاسبه شده است.

*** ضریب تعیین معادله روند است.

جدول (۱۳)

شاخص تمرکز کالایی صادرات غیر نفتی ایران بر حسب کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	نام کشور	سال			متوسط دوره
		۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	
۱	آذربایجان	۰.۱۳	۰.۱۲	۰.۱۳	۰.۱۳
۲	ازبکستان	۰.۱۹	۰.۲۰	۰.۱۹	۰.۱۹
۳	افغانستان	۰.۲۰	۰.۲۰	۰.۱۴	۰.۱۸
۴	پاکستان	۰.۲۳	۰.۲۵	۰.۲۶	۰.۲۵
۵	تاجیکستان	۰.۱۸	۰.۱۸	۰.۱۷	۰.۱۸
۶	ترکمنستان	۰.۱۵	۰.۱۸	۰.۱۴	۰.۱۵
۷	ترکیه	۰.۲۵	۰.۱۹	۰.۲۰	۰.۲۲
۸	قرقیزستان	۰.۱۹	۰.۲۵	۰.۲۴	۰.۲۳
۹	قزاقستان	۰.۲۱	۰.۲۰	۰.۳۱	۰.۲۴

ماخذ: همان.

*علامت (-): آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

جدول (۱۴)

شاخص تمرکز کالایی واردات ایران بر حسب کشورهای عضو سازمان (ECO)

ردیف	نام کشور	سال			متوسط دوره
		۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	
1	آذربایجان	۰.۲۵	۰.۲۶	۰.۳۳	۰.۲۸
2	ازبکستان	۰.۴۲	۰.۳۴	۰.۴۶	۰.۴۰
3	افغانستان	۰.۳۴	۰.۳۵	۰.۶۱	۰.۴۳
4	پاکستان	۰.۷۰	۰.۷۷	۰.۸۹	۰.۷۹
5	تاجیکستان	۰.۳۱	۰.۴۵	۰.۷۶	۰.۵۱
6	ترکمنستان	۰.۵۱	۰.۶۰	۰.۵۱	۰.۵۴
7	ترکیه	۰.۱۵	۰.۱۱	۰.۱۳	۰.۱۳
8	قرقیزستان	۰.۲۶	۰.۲۸	۰.۲۹	۰.۲۷
9	قزاقستان	۰.۲۴	۰.۲۵	۰.۳۶	۰.۲۸

ماخذ: همان.

*علامت () : آمار فوق از سوی گمرک گزارش نشده است.

فرم اشتراک ماهنامه بررسی‌های بازرگانی

علاقه‌مندان به اشتراک ماهنامه بررسی‌های بازرگانی می‌توانند حق اشتراک سالیانه نشریه به مبلغ ۳۶۰۰۰ ریال را به شماره حساب ۳۲۶۲۱۵۱۱ بانک تجارت شعبه کارگر - فاطمی (قابل پرداخت در کلیه شعب بانک تجارت) واریز و اصل فیش بانکی را به همراه فرم تکمیل شده به این نشانی ارسال نمایند:

تهران، بلوار کشاورز، خیابان شهید عبدالله زاده (دهکده)، نبش کوچه افشار، پلاک ۱۹ یا صندوق پستی ۸۳۱-۱۴۱۸۵

نام و نام خانوادگی:

نام موسسه:

از شماره پیاپی:

تا شماره پیاپی:

نشانی: شهر:

خیابان:

کوچه:

شماره پلاک:

کد پستی:

صندوق پستی:

امضا:

تاریخ:

ب- پروفایل عملکرد بازرگانی ایران با هریک از کشورهای عضو

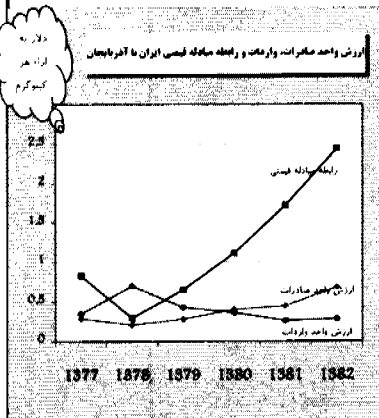
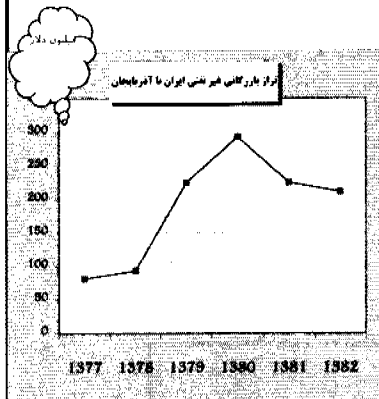
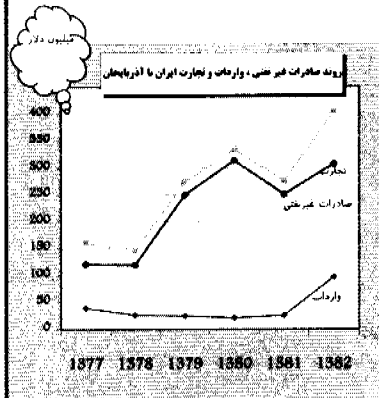
شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با آذربایجان

شلفص پتاسیل تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱): ۱/۳۲ (وضعیت: بالا)

مسافت بین دو پایتخت: ۵۵۶ کیلومتر

شلفص پتاسیل تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱): ۰/۵۲ (وضعیت: پایین)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به آذربایجان (۲۰۰۲): ۱۴۸/۱۰۶



شاخص*	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	120.4	119.3	248.8	313.6	250.1	307.4
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	38.8	26.0	24.2	20.8	25.3	96.5
در صد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	-	-0.9	108.5	26.0	-20.2	22.9
در صد تغییرات واردات (%)	-	-33.1	-7.0	-13.7	21.2	281.9
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	3.99	3.55	6.61	7.42	5.43	5.15
سهم از کل واردات ایران (%)	0.27	0.20	0.17	0.12	0.11	0.36
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	9.29	7.64	14.84	15.50	10.15	9.30
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	2.36	1.53	0.97	0.67	0.64	1.64
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	159.2	145.3	273.0	334.4	275.4	403.846
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.92	0.91	1.51	1.53	1.02	1.24
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	5.41	4.46	6.57	6.50	4.28	4.39
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	81.5	93.3	224.7	292.7	224.9	210.91
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	-	14.50	140.71	30.28	-23.18	-6.21
رابطه مبادله قیمتی	0.83	0.29	0.65	1.11	1.72	2.44
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.29	0.20	0.28	0.40	0.44	0.68
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	0.35	0.70	0.43	0.36	0.26	0.28
رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی	6	7	3	2	3	5
رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO	2	4	1	1	1	1
رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی	38	45	51	54	55	32
رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO	3	3	5	5	5	3
شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	-	0.13	0.12	0.13	0.13
شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	-	0.25	0.26	0.33	0.33

منابع: همان

* شاخصهای فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیرنفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیرنفتی ایران به آذربایجان است.

شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با ازبکستان

مسافت بین دو پایتخت: ۱۶۸۱ کیلومتر

شاخص پیکسلی تجاری دو کشور در بخش صنعت (۲۰۰۱، ۱۹۹۷) :-

شاخص پیکسلی تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۲۰۰۱، ۱۹۹۷) :-

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به ازبکستان (۲۰۰۴) : ۱۴۸/۱۴۹

شاخص*

۱۳۸۲ ۱۳۸۱ ۱۳۸۰ ۱۳۷۹ ۱۳۷۸ ۱۳۷۷

ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)

76.3 69.6 82.5 81.4 49.5 53.7

ارزش کل واردات (میلیون دلار)

96.0 57.2 44.1 50.2 20.5 27.9

در صد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)

9.7 -15.7 1.4 64.3 -7.7 -

در صد تغییرات واردات (%)

67.8 29.9 -12.2 145.2 -26.7 -

سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)

1.28 1.51 1.95 2.16 1.47 1.78

سهم از کل واردات ایران (%)

0.36 0.26 0.25 0.35 0.16 0.19

سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)

13.65 15.23 14.48 13.14 13.52 14.77

سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)

5.46 8.11 4.75 4.65 5.21 8.06

ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)

172.4 126.8 126.6 131.6 70.0 81.6

سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)

0.53 0.47 0.58 0.73 0.44 0.47

سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)

1.87 1.97 2.46 3.16 2.15 2.77

تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)

-19.7 12.3 38.5 31.2 29.1 25.8

تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)

-259.72 -67.96 23.08 7.45 12.92 -

رابطه مبادله قیمتی

2.90 3.15 2.98 2.60 1.93 1.20

ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)

0.94 1.01 0.78 0.66 0.67 0.84

ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)

0.32 0.32 0.26 0.26 0.35 0.70

رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی

20 18 13 14 22 15

رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO

9 7 3 5 6 5

رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی

33 34 41 35 49 42

رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO

4 8 8 3 5 4

شاخص نرخ کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی

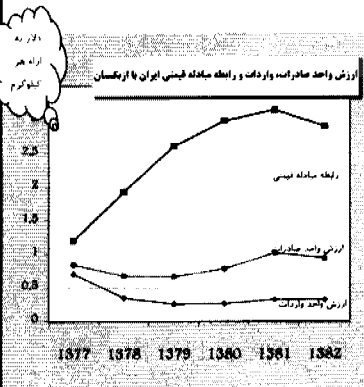
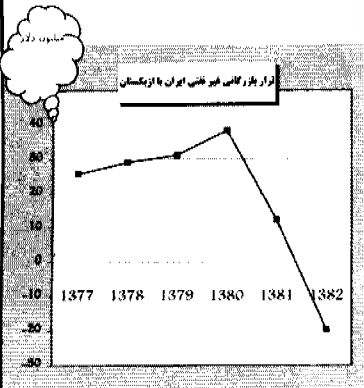
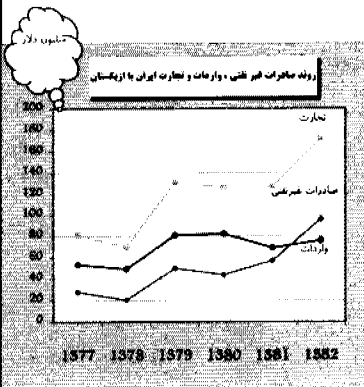
0.19 0.20 0.19 - -

شاخص نرخ کالایی بر حسب واردات

0.46 0.34 0.42 - -

ماخذ: همان.

* شاخصهای فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیر نفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیر نفتی ایران به ازبکستان است.



شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با افغانستان

شاخص*	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
مسافت بین دو پایتخت : ۱۶۳۱ کیلومتر						
رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به افغانستان (۲۰۰۴) :-						
تفصیح پتاقسیم تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱) :-						
تفصیح پتاقسیم تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱) :-						
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	3.8	11.8	41.2	51.9	150.1	259.9
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	0.08	0.43	0.98	0.74	0.50	1.8
درصد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	-	209.4	249.5	26.1	189.1	73.2
درصد تغییرات واردات (%)	-	407.5	128.4	-24.9	-31.8	257.8
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	0.13	0.35	1.10	1.23	3.26	4.35
سهم از کل واردات ایران (%)	0.00	0.00	0.01	0.00	0.00	0.01
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.29	0.75	2.46	2.57	6.09	7.87
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.01	0.03	0.04	0.02	0.01	0.03
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	3.89	12.22	42.17	52.66	150.60	261.738
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.02	0.08	0.23	0.24	0.56	0.80
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	0.13	0.37	1.01	1.02	2.34	2.84
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	3.7	11.4	40.2	51.2	149.6	258.13
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	-	204.84	254.06	27.31	192.24	72.56
رابطه مبادله قیمتی	1.29	0.42	0.44	0.30	2.09	1.18
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.69	0.18	0.28	0.25	0.39	0.48
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	0.53	0.43	0.63	0.85	0.19	0.40
رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی	56	43	27	25	9	7
رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO	9	9	7	7	2	2
رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی	99	93	87	92	91	86
رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO	9	9	9	9	9	9
شاخصی تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	-	0.20	0.20	0.14	0.14
شاخصی تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	-	0.34	0.35	0.61	0.61

ماخذ : همان.

* شاخصهای فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیرنفتی شان دهنده ارزش کل صادرات غیرنفتی ایران به افغانستان است.

شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با پاکستان

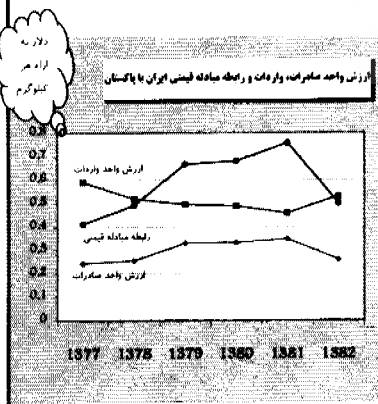
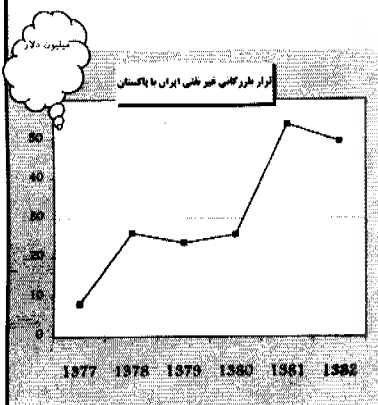
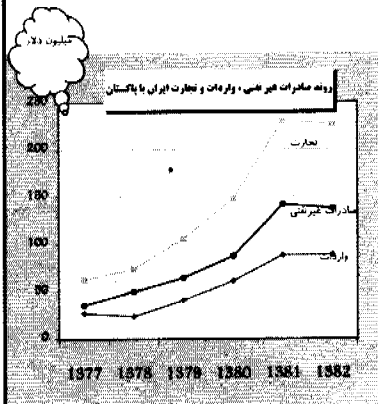
مسافت بین دو پایتخت : ۲۰۰۹ کیلومتر

ششماه پشمپول تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۹۶٪ (وضعیت: پایین)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به پاکستان (۲۰۰۳) : ۱۴۸/۱۰۹

ششماه پشمپول تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۷۸٪ (وضعیت: پایین)

شاخصی *



شاخصی *	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	35.6	50.1	64.5	87.0	141.9	138.0
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	27.3	23.9	40.8	61.1	88.0	88.5
در صد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	-	40.9	28.8	34.8	63.1	-2.8
در صد تغییرات واردات (%)	-	-12.4	70.9	49.8	43.9	0.5
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	1.18	1.49	1.72	2.06	3.08	2.31
سهم از کل واردات ایران (%)	0.19	0.19	0.28	0.35	0.40	0.33
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	2.74	3.21	3.85	4.30	5.76	4.18
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	1.66	1.41	1.64	1.96	2.22	1.50
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	62.8	74.0	105.3	148.1	229.9	226.4
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.36	0.46	0.58	0.68	0.86	0.70
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	2.14	2.27	2.53	2.88	3.57	2.46
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	8.3	26.2	23.7	25.9	33.9	49.5
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	-	216.39	-9.51	8.99	108.47	-8.12
رابطه ماده فیسی	0.41	0.49	0.67	0.68	0.76	0.50
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.24	0.26	0.33	0.33	0.35	0.26
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	0.59	0.52	0.50	0.49	0.46	0.53
رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی	24	20	18	12	10	10
رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO	6	5	6	2	3	3
رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی	43	47	40	37	31	35
رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO	5	4	4	3	3	5
شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	-	0.23	0.25	0.26	-
شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	-	0.70	0.77	0.89	-

ماخذ : هیدان

* شاخصهای فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیر نفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیر نفتی ایران به پاکستان است.

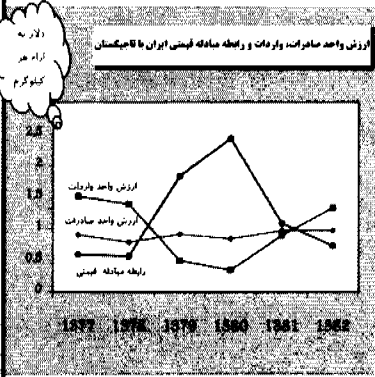
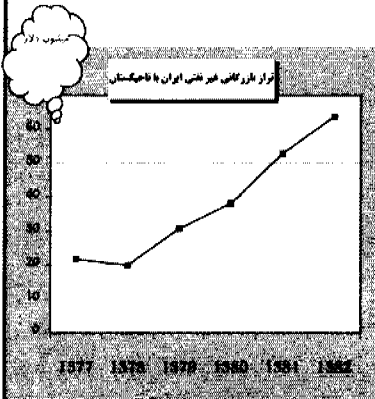
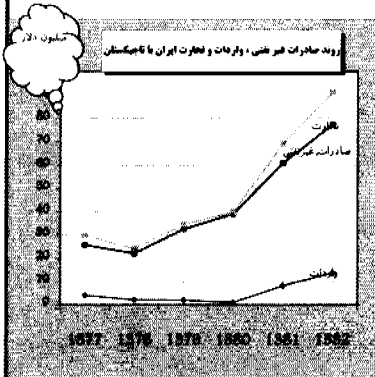
شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با تاجیکستان

شلفص بتقسیل تجاری دو کشور در بخش صنعت (۲۰۰۱-۱۹۹۷) : ۳/۵۵ (وضعیت: بالا)

ممسافت بین دو پایتخت : ۱۵۶۶ کیلومتر

شلفص بتقسیل تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۲۰۰۱-۱۹۹۷) : ۰/۱۵ (وضعیت: پایین)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به تاجیکستان (۲۰۰۲) : ۱۳۸/۱۴۶



شاخصی *	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	25.8	22.0	32.7	39.1	61.0	77.5
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	4.0	2.1	1.9	1.0	8.2	13.7
درصد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	-	-14.5	48.3	19.7	56.0	27.1
درصد تغییرات واردات (%)	-	-47.4	-8.9	-30.0	745.0	66.6
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	0.86	0.66	0.87	0.93	1.32	1.30
سهم از کل واردات ایران (%)	0.03	0.02	0.01	0.01	0.04	0.05
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	1.99	1.41	1.95	1.93	2.48	2.35
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.25	0.13	0.08	0.03	0.21	0.23
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	29.8	24.2	34.6	40.1	69.2	91.1964
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.17	0.15	0.19	0.18	0.26	0.28
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	1.01	0.74	0.83	0.78	1.08	0.99
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	21.7	19.9	30.7	38.1	52.8	63.8538
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	-	-8.38	54.37	24.12	38.48	20.91
رابطه معادله تجاری	0.60	0.57	1.83	2.43	1.08	0.73
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.90	0.79	0.91	0.84	0.97	0.97
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	1.31	1.39	0.50	0.35	0.89	1.33
رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی	28	30	35	30	23	19
رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO	7	7	8	8	8	7
رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی	74	81	82	90	70	68
رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO	8	8	8	8	8	7
شاخصی تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	-	0.18	0.18	0.17	0.17
شاخصی تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	-	0.31	0.45	0.76	0.76

ماخذ: همان.

* شاخص‌های فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیر نفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیر نفتی ایران به تاجیکستان است.

شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با ترکمنستان

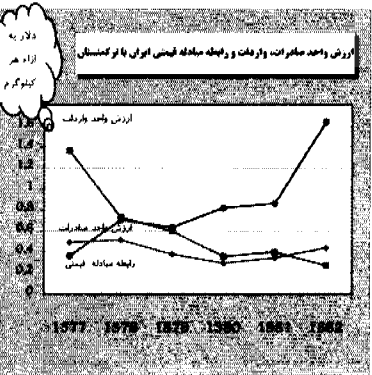
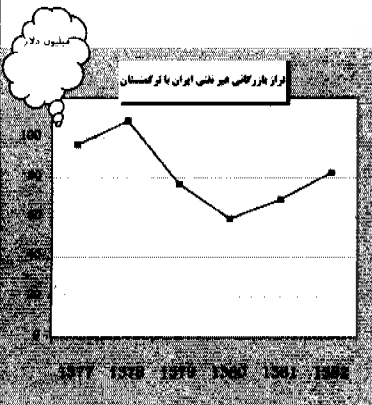
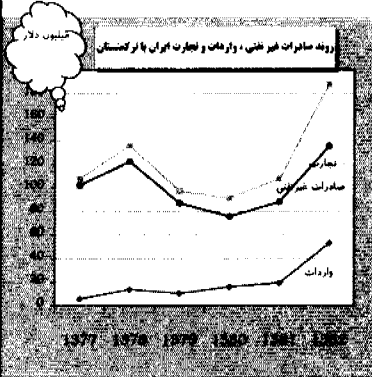
مسافت بین دو پایتخت : ۶۶۷ کیلومتر

شاخص پتانسیل تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۱/۲۷ (وضعیت: بالا)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به ترکمنستان (۲۰۰۶) : ۱۴۸/۱۵۰

شاخص پتانسیل تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۰/۵۲ (وضعیت: پایین)

شاخصی *



	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	135.6	88.4	75.5	87.2	122.3	102.3
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	52.7	19.1	15.9	10.2	13.6	5.5
درصد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	53.4	17.0	-13.4	-28.7	19.5	-
درصد تغییرات واردات (%)	175.6	19.9	56.6	-25.3	145.7	-
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	2.27	1.92	1.79	2.32	3.64	3.40
سهم از کل واردات ایران (%)	0.20	0.09	0.09	0.07	0.11	0.04
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	4.10	3.59	3.73	5.20	7.83	7.89
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.89	0.48	0.51	0.41	0.80	0.34
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	188.25	107.5	91.5	97.4	135.9	107.9
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.58	0.40	0.42	0.54	0.83	0.62
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	2.05	1.67	1.78	2.34	4.17	3.67
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	82.9008	69.3	59.6	77.0	108.6	96.8
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	19.68	16.28	-22.68	-29.08	12.27	-
رابطه سادله قیمتی	1.64	0.86	0.82	0.63	0.70	0.36
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.44	0.34	0.29	0.38	0.51	0.49
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	0.27	0.40	0.36	0.60	0.73	1.36
رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی	12	16	15	13	6	7
رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO	4	5	4	3	2	3
رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی	41	57	59	66	55	72
رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO	6	6	6	7	6	7
شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	0.14	0.18	0.15	-	-	-
شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات	0.51	0.60	0.51	-	-	-

ماخذ : همان

* شاخصهای فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیر نفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیر نفتی ایران به ترکمنستان است.

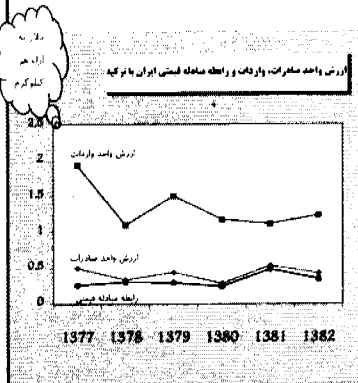
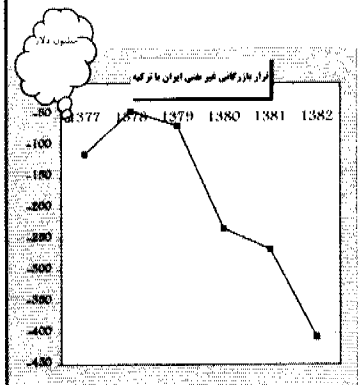
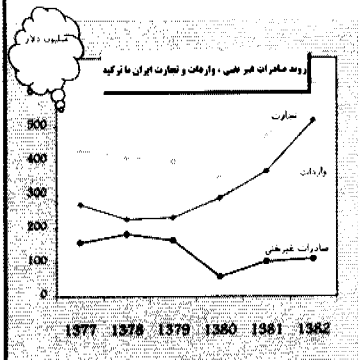
شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با ترکیه

مسافت بین دو پایتخت : ۲۰۷۱ کیلومتر

شاخص پتتسپل تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۱/۸۸ (وضعیت: بالا)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به ترکیه (۲۰۰۲) : ۱۴۸/۱۰۶

شاخص پتتسپل تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۰/۹۷ (وضعیت: پایین)



شاخص*	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	158.3	183.5	165.5	58.2	102.7	110.6
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	271.9	227.7	233.1	290.6	368.8	517.5
در صد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	-	15.9	-9.8	-64.8	76.4	7.7
در صد تغییرات واردات (%)	-	-16.2	2.4	24.7	26.9	40.3
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	5.26	3.46	4.40	1.38	2.23	1.85
سهم از کل واردات ایران (%)	1.90	1.79	1.62	1.65	1.66	1.95
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	12.22	11.75	9.87	2.88	4.17	3.35
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	16.52	13.42	9.39	9.31	9.29	8.78
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	430.2	411.2	398.5	348.9	471.5	628.1108
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	2.48	2.56	2.20	1.60	1.75	1.93
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	14.63	12.62	9.58	6.78	7.33	6.83
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	-113.5	-44.3	-67.6	-232.4	-266.1	-406.89
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	-	-61.02	52.77	243.79	14.49	52.90
رابطه معادله تجاری	0.25	0.30	0.29	0.24	0.48	0.34
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.49	0.33	0.43	0.28	0.53	0.42
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	1.93	1.09	1.50	1.17	1.11	1.23
رتبه بر حسب کل شوکای صادراتی	4	3	6	21	13	15
رتبه در میان شوکای صادراتی عضو سازمان ECO	1	1	2	6	4	6
رتبه بر حسب کل شوکای وارداتی	18	17	22	20	14	14
رتبه بر حسب شوکای وارداتی عضو سازمان ECO	1	1	2	1	1	1
شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	-	0.25	0.19	0.20	-
شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	-	0.15	0.11	0.13	-

ماخذ: همان.

* شاخص‌های فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیر نفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیر نفتی ایران به ترکیه است.

شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با قرقیزستان

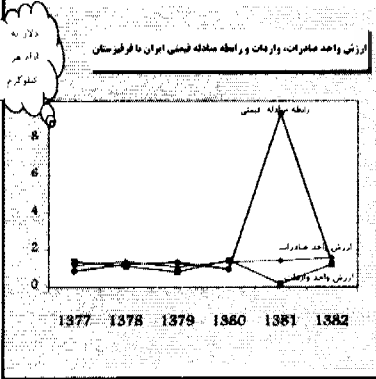
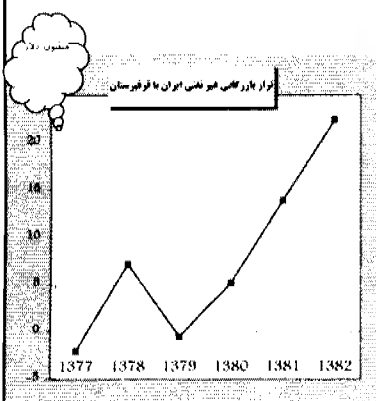
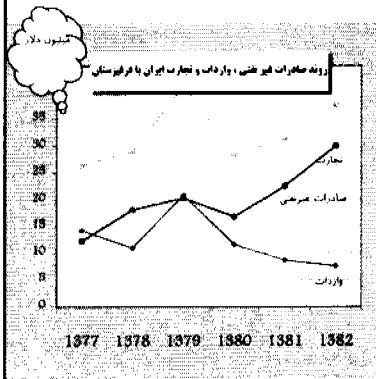
مسافت بین دو پایتخت : ۲۱۴۰ کیلومتر

شاخص پتانسیل تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۲/۰۰ (وضعیت: بالا)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به قرقیزستان (۲۰۰۴) : ۱۴۸/۱۰۳

شاخص پتانسیل تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۰/۵۸ (وضعیت: پایین)

شاخصی *



	۱۳۸۲	۱۳۸۱	۱۳۸۰	۱۳۷۹	۱۳۷۸	۱۳۷۷
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	30.1	22.6	16.8	20.3	18.1	12.2
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	7.6	8.7	11.6	20.9	11.0	14.2
در صد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	33.0	34.6	-17.4	12.3	48.4	-
درصد تغییرات واردات (%)	-12.0	-25.2	-44.3	90.3	-23.0	-
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	0.50	0.49	0.40	0.54	0.54	0.41
سهم از کل واردات ایران (%)	0.03	0.04	0.07	0.14	0.09	0.10
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.91	0.92	0.83	1.21	1.16	0.94
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.13	0.22	0.37	0.84	0.65	0.86
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	37.7081	31.3	28.4	41.2	29.1	26.4
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.12	0.12	0.13	0.23	0.18	0.15
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با کشورهای عضو سازمان ECO (%)	0.41	0.49	0.55	0.99	0.89	0.90
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	22.4242	13.9	5.2	-0.5	7.2	-2.0
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	61.19	168.32	-111.18	-107.16	-454.29	-
رابطه معادله فیثی	1.29	9.35	0.95	1.34	1.23	0.85
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	1.58	1.42	1.38	1.08	1.38	1.17
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	1.22	0.15	1.45	0.80	1.12	1.38
رتبه بر حسب کل شرکای صادراتی	35	38	40	38	33	37
رتبه در میان شرکای صادراتی عضو سازمان ECO	8	9	9	9	8	8
رتبه بر حسب کل شرکای وارداتی	76	69	65	55	60	60
رتبه بر حسب شرکای وارداتی عضو سازمان ECO	8	7	7	6	7	6
شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	0.24	0.25	0.19	-	-
شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	0.01	0.28	0.26	-	-

ماخذ : همان

* شاخص‌های فوق در ارتباط با کشور نامبرده است به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیر نفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیر نفتی ایران به قرقیزستان است.

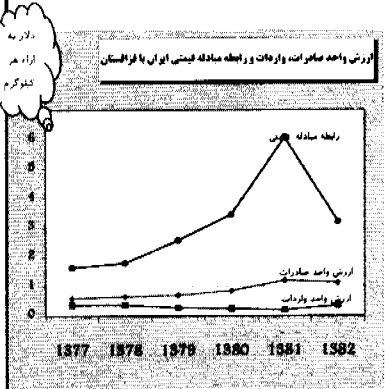
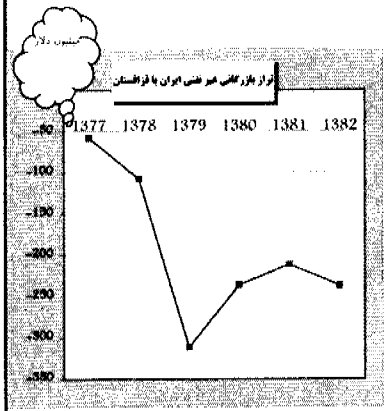
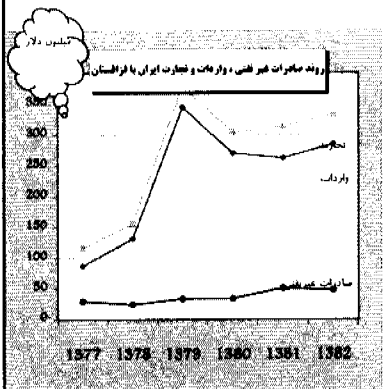
شاخصهای تعیین کننده عملکرد بازرگانی ایران با قزاقستان

مسافت بین دو پایتخت : ۲۱۴۰ کیلومتر

شاخص پتانسیل تجاری دو کشور در بخش صنعت (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۱/۲۷ (وضعیت: بالا)

شاخص پتانسیل تجاری دو کشور در بخش کشاورزی (۱۹۹۷-۲۰۰۱) : ۰/۶۶ (وضعیت: پایین)

رتبه درجه آزادی اقتصادی ایران نسبت به قزاقستان (۲۰۰۳) : ۱۴۸/۱۳۱



شاخص*	۱۳۷۷	۱۳۷۸	۱۳۷۹	۱۳۸۰	۱۳۸۱	۱۳۸۲
ارزش کل صادرات غیر نفتی (میلیون دلار)	29.5	24.1	33.4	33.9	50.8	47.7
ارزش کل واردات (میلیون دلار)	87.2	131.6	344.8	270.1	262.1	284.6
درصد تغییرات صادرات غیر نفتی (%)	-	-18.3	38.5	1.5	50.0	-6.2
درصد تغییرات واردات (%)	-	50.9	162.0	-21.7	-2.9	8.6
سهم از کل صادرات غیر نفتی ایران (%)	0.98	0.72	0.89	0.80	1.10	0.80
سهم از کل واردات ایران (%)	0.61	1.04	2.40	1.53	1.18	1.07
سهم کشور در کل صادرات غیر نفتی ایران به کشورهای عضو سازمان ECO (%)	2.28	1.54	1.99	1.68	2.06	1.44
سهم کشور از کل واردات ایران از کشورهای عضو سازمان ECO (%)	5.30	7.76	13.89	8.65	6.60	4.83
ارزش کل تجارت غیر نفتی (میلیون دلار)	116.7	155.7	378.1	304.0	313.0	332.277
سهم از کل تجارت غیر نفتی (%)	0.67	0.97	2.09	1.39	1.16	1.02
سهم کشور از کل تجارت غیر نفتی ایران با عضو سازمان ECO (%)	3.97	4.78	9.09	5.91	4.86	3.61
تراز بازرگانی غیر نفتی (میلیون دلار)	-57.7	-107.5	-311.4	-236.2	-211.3	-236.94
تغییرات تراز بازرگانی غیر نفتی (%)	-	86.23	189.65	-24.15	-10.52	12.13
رابطه ساده قیمتی	1.63	1.79	2.57	3.45	6.08	3.21
ارزش واحد صادرات غیر نفتی (دلار به ازای هر کیلو)	0.60	0.65	0.71	0.85	1.21	1.13
ارزش واحد واردات (دلار به ازای هر کیلو)	0.37	0.36	0.28	0.25	0.20	0.35
رتبه بر حسب کل شوکای صادراتی	27	28	34	31	26	27
رتبه در میان شوکای صادراتی عضو سازمان ECO	4	3	4	5	6	5
رتبه بر حسب کل شوکای وارداتی	27	21	14	21	21	22
رتبه بر حسب شوکای وارداتی عضو سازمان ECO	2	2	1	2	2	2
شاخص تمرکز کالایی بر حسب صادرات غیر نفتی	-	-	0.21	0.20	0.31	0.31
شاخص تمرکز کالایی بر حسب واردات	-	-	0.24	0.25	0.36	0.36

ماخذ: همان

* شاخص‌های فوق در ارتباط با کشور نامبرده است. به عنوان مثال ارزش کل صادرات غیرنفتی نشان دهنده ارزش کل صادرات غیرنفتی ایران به قزاقستان است.

ج- فهرست مهم‌ترین اقلام صادراتی و وارداتی ایران در تجارت با هر یک از کشورهای عضو

جدول (۱): عمده ترین اقلام صادراتی به آذربایجان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	611090	پیراهن یقه اسکی ، پولوور کاردیگان، جلیقه-	20556394	0.7	2710.19	سایر روغنهای سبک و فرآورده ها	37578019	41.4
2	620640	پیراهن، بلوز، بلوز شمیزه، زنانه یا دخترانه از-	17823591	0.6	2710.11	روغنهای سبک و فرآورده ها	12552286	13.8
3	611599	،جوارب سافه کوتاه ، جوراب سه ریمی-	11269067	0.4	7206.10	اهن و فولادهای غیر ممزوج به شکل شمش پروفیل (profile) از اهن یا از فولادهای غیر	11829033	13.0
4	410719	و سایر پارچه های ، (tulles) نوریاف ها-	9517141	0.3	7216.21	ممزوج با مقطع خوب اره شده با ناهمواری گرفته شده از-	6175853	6.8
5	580410	توری غیر از پارچه های روده ، بادکنک و شکبه حیوانات ، کامل یا	8429378	0.3	4407.10	درزا، لایه بری شده با پوست میله ها از اهن یا از فولادهای غیر ممزوج	5053688	5.6
6	050400	قطعه قطعه شده ، غیر از چهارگوش و لوح برای فرش یا روکش کردن-	7782574	0.3	7214.20	محصولات نیمه تمام از اهن یا از فولادهای	4140651	4.6
7	690890	ورنی زده ، یا لعاب زده ، لباسهای مردانه یا پیرانه دیگر از مواد نسجی - -	6616899	0.2	7207.12	غیر ممزوج پروفیل از اهن یا از فولادهای غیر ممزوج با	2252993	2.5
8	621139	به غیر از شمارهای کفش هائیکه تخت و رویه ان ها از - -	5957547	0.2	7216.31	مقطع فقط گرم نورد شده	1774987	2.0
9	640299	کفش هائیکه تخت و رویه ان ها از - -	4976692	0.2	7019.31	مت (Mat) از الیاف شیشه	1679398	1.9
10	570490	فرش و کف پوشهای دیگر (از نمد ، منگوله - بازجه های چرخدار که برای سوار شدن	4530398	0.1	2701.19	زغال سنگ ، حتی بودر شده (pulverised) ماشین های بافندگی تارو بودباف -	1265198	1.4
11	950100	کودکان طراحی شده اند مصنوعات از مواد پلاستیکی (غیر از - مصنوعات شماره های ۳۹.۱۵	4326746	0.1	8446.30	برای بافتن (Weaving machine looms) الیازهای الومینیوم بصورت کارتنده	1138150	1.3
12	392690	کفش های ورزشی ، کفشهای تنیس ، کفش - -	4018926	0.1	7601.20	الومینیوم غیر ممزوج بصورت کارتنده	1073987	1.2
13	640411	موادالی تانسواکتیف ، حتی بسته بندی شده - -	3971699	0.1	7601.10	فراضهها و ضایعات اهن یا فولاد	828258	0.9
14	340219	لباسهای دوخته ومهای دیگر، مردانه یا پیرانه - -	3963865	0.1	7204.49	لوله های بدون درز از اهن یا از فولاد	740724	0.8
15	621040	غیر از نهائیکه کلیدهای برقی برای ولتاژ حداکثر ۱۰۰۰ - ولت	3836639	0.1	7304.10	فراضه و ضایعات الومینیوم	681422	0.8
16	853650	کیف دستی، حتی بایند، برای اویختن به - -	3814703	0.1	7602.00	ورق نازک از الیاف شیشه	656229	0.7
17	420229	فرابه ؛ بطری ؛ فلاسک ؛ ظرف دهان گشاد ؛ کوزه ؛ لوله جای فرص	3782009	0.1	7019.32	(پلی اتیلن باوزن مخصوص (جگالی -	364048	0.4
18	701090	کفش های ورزشی با تخت از کاتوچو، ماده - -	3530169	0.1	3901.10	کمبراز ۰.۹۴ ، باشکال ابتدائی	308497	0.3
19	640319	کارت پستال چاپ شده یا مصور ، کارت های	3509468	0.1	8429.11	بولدوزر وانگلدوزر زنجیری	307049	0.3
20	490900	کارت های	3154721	0.1	7214.10	میلهها از اهن یا از فولادهای غیر ممزوج	284211	0.3
		مجموع ارزش بیست قلم	1,132,008	3.9	مجموع ارزش بیست قلم		99884681	94.0
		سایر	2,962,009	100.0	سایر		5783121	6.0
		کل	3,088,009	100	کل		96467802	100

مأخذ: گمرک، سالنامه آمار بازرگانی خارجی، ۱۳۸۲.

× در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است .
×× در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است .

جدول (۲): عمده ترین اقلام صادراتی به ازبکستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	570299	فرش، کف پوش غیر مخملی باف آماده - -	7461899	9.8	7403.11	کاتود و قطعات کاتود از مس تصفیه شده	42092473	43.8
2	580410	وسایل پارچه های (tulles) تورباف ها -	6584584	8.6	3102.10	اوره، حتی بصورت محلول در آب	7619497	7.9
3	640299	کفش هائیکه تخت و رویه آن ها از - -	4808330	6.3	3102.30	نیترات آمونیم، حتی محلول در آب	7028653	7.3
4	690890	چهارگوش و لوح برای فرش یا روکش کردن - ورنی زده ، یا لعاب زده ، سنگ روی و کساستره آن	3863946	5.1	2306.10	کنجاله و سایر اخلای جامد ، حتی خرد شده با بهم فشرده بشکل حبه میله ها از آهن یا از فولادهای غیرممزوج	6965996	7.3
5	260800	پسته تازه یا خشک ، حتی پوست کنده -	3321959	4.4	7214.20	مفتول مسی از مس تصفیه شده	6150366	6.4
6	080250	زاکت دخترانه بازنانه از الیاف سنتتیک - -	2622296	3.4	7408.11	الیاف سنتتیک غیر بکسره ، حلایی نشده ، شانه	4980572	5.2
7	610433	کشپاف یا قلاب باف ، موادالی تانسوآکتیف ، حتی بسته بندی شده - -	2293427	3.0	5503.30	نرده یا به نحو دیگر ماشین های خم کردن ، تاکردن ، راست کردن یا تخت کردن	2878254	3.0
8	340219	برای خرده فروشی (غیر فرش و کف پوشهای دیگر (از نمک ، منگوله - بافت نشده یا پرزبانی	2037850	2.7	8462.10	بروفیل (profile) از آهن یا فولادهای غیر ممزوج با مقطع نا	2489033	2.6
9	570490	گرمکن ورزشی بصورت دست کشپاف و - -	1852816	2.4	7216.21	سولفات آمونیم (پلی اتیلن با وزن مخصوص (جگالی) -	2390010	2.5
10	611219	حوال و کیسه برای بسته بندی بدست آمده از نوار یا اشکال همانند از پلی اتیلن یا پلی شامپوها -	1604961	2.1	3102.21	کمتر از ۰.۹۴ ، باشکال ابتدائی پسته حلایی نشده و شانه نرده	1821946	1.9
11	630533	محصولات از هر قبیل که مصرف چسب های - حسانده ها ، اداشده ، اء .	1597722	2.1	3901.10	بیسر باسکال ابتدائی . برسهای هیدرولیک برای کار کردن روی فلز یا	1773877	1.8
12	330510	غیر از شماره های اشیاء برای بهداشت یاداروخانه (همچنین -	1538659	2.0	5201.00	برحسب وزن کمتر از ۹۹.۹۹ روغنهای سبک و فرآورده ها	1370135	1.4
13	350610	زاکت و زاکت ورزش از مواد نسجی به - -	1334988	1.7	8458.19	ماشین تراش افقی برای برداشتن فلز	1094215	1.1
14	271011	سربسکالک (از کانونجوی سفت شده کفش های ضد آب یا تخت و - -	1293833	1.7	3901.20	فلز ، دارای پایه کاتولن و سایر خاکهای رس کانونیسی	943520	1.0
15	610339	روغن سویا و اجزاء آن (غیر از موارد -	1137774	1.5	8462.91	ماشین تراش برای برداشتن فلز	811765	0.8
16	401490	مشمول شماره ردیف فرعی جربی های حیوانات از نوع گاو ، گوسفند یا بز	1107977	1.5	7901.12	کاتولن و سایر خاکهای رس کانونیسی	598265	0.6
17	640192	روغن اهنگردان یا روغن کارنام و اجزاء - -	1101310	1.4	2710.11	ماشین تراش برای برداشتن فلز	453027	0.5
18	150790	مشمول شماره ردیف فرعی	1007202	1.3	8459.59	فلز ، دارای پایه	338967	0.4
19	150200	جربی های حیوانات از نوع گاو ، گوسفند یا بز	1000092	1.3	2507.00	کاتولن و سایر خاکهای رس کانونیسی	289776	0.3
20	151219	روغن اهنگردان یا روغن کارنام و اجزاء - -	971180	1.3	8458.99	ماشین تراش برای برداشتن فلز	288601	0.3
		مجموع ارزش بیست قلم	48542805	63.6	مجموع ارزش بیست قلم	92378948	96.2	
		سایر	27798410	36.4	سایر	3641857	3.79	
		کل	76339215	100	کل	96020805	100	

مأخذ: همان

مدر این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است .
مدر این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است .

جدول (۳): عمده ترین اقلام صادراتی به افغانستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد H.S. رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد H.S. رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	570299	فرش، کف پوش غیر مخملی باف آماده - -	13335209	5.1	1207.40	تعم کتجد، حتی خرد شده -	1601307	88.8
2	871120	موتور سیکلت ها (از جمله موتور سیکلت -	13056362	5.0	9617.00	فلاسک و سایر ظروف عایق حرارت با محفظه	57824	3.2
3	300390	داروها (باستثنای محصولات شماره های	12128045	4.7	1211.90	نیاتات، اجزاء نیاتات، دانه و میوه از انواعی -	42269	2.3
4	300490	داروها (باستثنای محصولات شماره های	9498423	3.7	8471.70	واحد های حافظه ماشین های خودکار داده پرداز	35258	2.0
5	620690	یا ۳۰،۰۶ (۳۰،۰۵ متشکل 30,02,30,05	9128426	3.5	9607.20	اجزاء و قطعات زیب -	23991	1.3
6	340219	بیراهن، بلوز، بلوز شمیزه، زنانه یا دخترانه -	6985800	2.7	1207.99	دانه ها و میوه های روغن دار، حتی خرد - -	12318	0.7
7	570292	از مواد نسجی به	6855161	2.6	1209.99	شده غیر از موارد	10691	0.6
8	510910	موادالی تانسواکتیف، حتی بسته بندی شده - -	6768135	2.6	5401.10	برای کنت (SPORU) دانه، میوه و نطفه - -	9958	0.6
9	610439	برای خرده فروشی (غیر	6660354	2.6	9607.19	غیر از موارد مشمول	8426	0.5
10	300410	فرش، کف پوش غیر مخملی باف آماده - -	4808401	1.8	8703.23	نخ دوخت از رشته های سنتتک حتی آماده -	1924	0.1
11	252390	مصرف از مواد نسجی سنتتیک	4331473	1.7	-	نخ دوخت از رشته های سنتتک حتی آماده -	0	0.0
12	151620	نخ از پشم، از موی نرم (کرک) حیوان، آماده -	4210909	1.6	-	شده برای خرده فروشی	0	0.0
13	170490	زاکندزانه	4084624	1.6	-	رهب غیر از آنها نکه مشمول - -	0	0.0
14	220210	بادخت، انه از همه ادنجه - نه غده از شما، هاء،	4029912	1.6	-	نماریه ۹۶۰۷، ۱۱ می نموند	0	0.0
15	252329	داروها (باستثنای محصولات شماره های -	3875622	1.5	-	وستانه بنفیه در آب مویز - -	0	0.0
16	271320	سایر سیمان های هیدرولیک، حتی رنگ شده -	3758716	1.4	-	بیسنوی درونسور تناوی حرفه ای	0	0.0
17	510990	چربی ها و روغنهای نباتی و اجزای آنها، جزا -	3575036	1.4	-	-	0	0.0
18	200980	و کلا هیدروژنه شده	3335370	1.3	-	-	0	0.0
19	190531	شیرینی (همچنین شکلات سفید)، بدون -	3249290	1.3	-	-	0	0.0
20	330125	کاکائو، غده از ادام مشعل	3198216	1.2	-	-	0	0.0
		اب همچنین ابهای معدنی و ابهای گازدار -						
		سیمان برتنه حتی رنگ شده غیر از موارد - -						
		مشمول شماره فر عم ۲۵۲۳، ۲۱ -						
		قیر نفت -						
		نخ از پشم از موی نرم (کرک) حیوان، آماده						
		اب هر یک از میوه ها یا سبزیجات، تخمیر -						
		نشده، بدون افزودن الکل، با						
		روغنهای اساسی ازمناع ها (غیر ازمناع - -						
		مجموع ارزش بیست قلم	1.27E+08	48.8			1803940	100.0
		سایر	1.33E+08	51.2			0	0.00
		کل	2.6E+08	100			1803940	100

مأخذ: همان.

*در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است.

**در سال ۱۳۸۲ تنها ۱۰ قلم کالای وارداتی داشته است.

جدول (۴): عمده ترین اقلام صادراتی به پاکستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	071320	غلاف دار (pois chiche) نخود رسمی -	21384481	15.5	-	-	0	0
2	410510	-	11777489	8.5	-	-	0	0
3	080250	پسته، تازه یا خشک، حتی پوست کنده -	9271106	6.7	-	-	0	0
4	290243	از (p-xylene) (پارا-اکسیلن) - - (هیدروکربورهای حلقوی	7655880	5.5	-	-	0	0
5	290241	از (o-xylene) (اورتر-اکسیلن) - - (هیدروکربورهای حلقوی	5344188	3.9	-	-	0	0
6	290944	اترمنوالکلیک های اتیلن گلیکول یا دی - - ،خرما، تازه، یا خشک کرده -	5140095	3.7	-	-	0	0
7	080410	-	4357622	3.2	-	-	0	0
8	570299	فرش، کف پوش غیر مخملی باف آماده - - (پلی اتیلن باوزن مخصوص (چگالی -	4172625	3.0	-	-	0	0
9	390110	کت از: ۰.۹۴، باشکال، ابتدای	4080170	3.0	-	-	0	0
10	080620	انگور، خشک کرده -	4056256	2.9	-	-	0	0
11	271019	-	3361011	2.4	-	-	0	0
12	570292	فرش، کف پوش غیر مخملی باف آماده - - مصرف از مواد نسجی سنتتیک	3092231	2.2	-	-	0	0
13	260111	سنگ آهن و کنسانتره آن، غیر از پیریت - - (آهن، نفته (سجاکست) به دست	2827168	2.0	-	-	0	0
14	790112	روی غیر ممزوج بصورت کار نشده، که - -	2676147	1.9	-	-	0	0
15	930591	فیبر نکت -	2435655	1.8	-	-	0	0
16	271320	-	2347950	1.7	-	-	0	0
17	271220	موم پارافین دارای کمتر از ۰.۷۵ درصد - - مخلوطهای هیدروکربورهای بودار -	2311908	1.7	-	-	0	0
18	270750	که در ۲۵۰ درجه سانتیگراد (aromatic)	2296166	1.7	-	-	0	0
19	271011	-	2203823	1.6	-	-	0	0
20	340219	موادالی تانسپواکتیف، حتی بسته بندی شده - -	2106633	1.5	-	-	0	0
			1.03E+08	74.6				0.0
			1.03E+08	74.6				0.0
			1.03E+08	74.6				0.0

مأخذ: همان.

xدر این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است.
xxدر سال ۱۳۸۲ هیچ نوع کالای وارداتی نداشته است.

جدول (۵): عمده ترین اقلام صادراتی به تاجیکستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	570299	فرش، کف پوش غیر محملی باف آماده - -	6735772	8.7	7601.10	الومینیوم غیر ممزوج بصورت کار نشده.	12748162	93.2
2	170490	سیرینی (همچنین شکلات سفید) ، بدون -	4437346	5.7	7602.00	فراضه و ضایعات الومینیوم	402340	2.9
3	150790	روغن سویا و اجزاء آن (غیر از موارد - و سایر پارچه های - (tulle) توریا ف ها -	4242733	5.5	7204.29	فراضه و ضایعات فولاد ممزوج	235116	1.7
4	580410	توری غیر از پارچه های جای سایه (تخمیر شده) و جای جزا تخمیر -	3861811	5.0	7308.90	اسکلت فلزی و اجزاء و قطعات آن	57985	0.4
5	090230	شده عرضه شده در و ورنی ها بر اساس (paints) رنگ ها -	366278	0.5	8459.59	فلز - دارای پایه	32317	0.2
6	320890	پلیمرهای سنتتیک یا پلیمرهای خمیرهای غذایی پخته نشده و آماده نشده -	3659082	4.7	5205.12	نخ از پنبه (غیر از نخ دوخت) ، دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی پنبه باشد	26754	0.2
7	190219	نحوی دیگر از قبیل اسپاگتی روغن افتابگردان یا روغن کارنام و اجزاء - -	2984327	3.8	7206.10	اهن و فولادهای غیر ممزوج به شکل شمش	25435	0.2
8	151219	انها) غیر از موارد صابون ها، محصولات و فرآورده های الی - -	2548461	3.3	8458.19	ماشین تراش افقی برای برداشتن فلز	21227	0.2
9	340111	تانسه اکسفید، صفت تخم پرنده گان ، با پوست ، تازه ، محفوظ شده یا	2385605	3.1	7802.00	فراضه و ضایعات سرب	20175	0.1
10	040700	مواد الی تانسواکتیف ، حتی بسته بندی شده - - برای خرده فروشی (غیر	1793053	2.3	8462.49	ماشینهای ابزار (از جمله پرسها) برای پانچ کردن ماشین برای صقل کردن	19967	0.1
11	340219	زاکت دخترانه یا زنانه از الیاف سنتتیک - - کتیاف یا قلاب باف،	1732106	2.2	8459.49	ماشین های خم کردن ، تا کردن ، راست کردن یا تخت کردن	14208	0.1
12	610433	کفش هاییکه تخت و رویه آن ها از - -	1657465	2.1	8462.10	ارابه های صفا ف (Fork - lift trucks) سایر	13103	0.1
13	640299	کفش های ضد آب یا تخت و رویه از کائوچو - -	1624502	2.1	8427.90	ماشینهای ابزار برای تراش دادن، سنگ زنی	12223	0.1
14	640199	چربی ها و روغنهای نباتی و اجزای آنها، جزا - و کلا هد، و زنه شده	1573839	2.0	8461.40	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	10656	0.1
15	151620	فرش، کف پوش غیر محملی باف آماده - -	1445395	1.9	7208.51	نشمها	7060	0.1
16	570292	مصرف از مواد نسجی سنتتیک	1381111	1.8	9401.80	اهنگری شده	6905	0.1
17	190531	صابون به اشکالی غیر از موارد مشمول شماره -	1335792	1.7	7228.40	مله ها از فولادهای ممزوج، فقط اهنگری شده مله ها از آهن یا از فولادهای غیر ممزوج، فقط	5886	0.0
18	340120	فرعی ۳۴۰۱، ۱۹ و ۳۴۰۱، ۱۱	1217142	1.6	7214.99	اهنگری شده	5511	0.0
19	170410	حتی پوشیده (Chering - gum) اداس -	1041966	1.3	8207.90	ابزارهای تعویضی غیر از ابزارهای	2137	0.0
20	281820	اکسیدهای الومینیوم (غیر از کوردون -	973500	1.3	8460.39	ماشینهای ابزار برای تیز کردن فلز، کربورهای	2046	0.0
		مجموع ارزش بیست قلم	46997286	60.6		مجموع ارزش بیست قلم	13669213	100.0
		سایر	30827824	39.4		سایر	2118	0.0
		کل	77525110	100		کل	13671323	100

ماخذ: همان.

در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است .
در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است .

جدول (۶): عمده ترین اقلام صادراتی به ترکمنستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	330129	روغنهای اسانسی غیر مرکبات غیر از موارد -	9704784	7.2	2710.19	سایر روغنهای سبک و فرآورده ها	25578589	48.6
2	570292	قرش، کفپوش غیر مخملی باف آماده -	6948188	5.1	3902.10	بلی پرویلین، باشکال ابتدائی	11714619	22.2
3	510910	نخ ازبشم، از هوی نرم (کرک) حیوان، آماده -	6498202	4.8	7204.29	قراضه و ضایعات فولاد ممزوج غیر از فولاد	6794391	12.9
4	310210	اوره، حتی بصورت محلول در آب -	6189809	4.6	2710.11	روغنهای سبک و فرآورده ها	2322742	4.4
5	80810		4671995	3.4	7602.00	قراضه و ضایعات آلومینیوم	1628942	3.1
6	470490	موادالی نانسواکلیف، حتی بسته بندی شده -	4264604	3.1	5201.00	پنبه حلجلی نشده و شانه نرده	1286576	2.4
7	340219	برای خرده فروشی (غیر)	3460884	2.6	5209.42	پارچه های نازو بودیاف ازبند، که - G39	1245570	2.4
8	400932		3314099	2.4	7204.49	دارای حداقل ۸۵ درصد وزنی قراضه ها و ضایعات آهن یا فولاد	614019	1.2
9	620690	دیراخن، بلوز، بلوز شمیزه، زنانه یا دخترانه -	3195944	2.4	7204.41	ضایعات آهن یا فولاد بصورت تراشکاری -	186779	0.4
10	610339	ژاکت وزاکت ورزش از مواد نسجی به -	2636853	1.9	5002.00	ابریشم خام (نابیده)	185681	0.4
11	320890	و ورنی ها بر اساس (paints) رنگ ها -	2568134	1.9	3823.19	اسیدهای چرب مونو کربو کسلیک صنعتی، پلیمرهای سینتیک یا پلیمرهای	106477	0.2
12	330125	روغنهای اسانسی ازبنتاغ ها (غیر ازبنتاغ -	2413579	1.8	2801.20	روغنهای اسید حاصل از تصفیه	98663	0.2
13	340120	صحرائی مشمول شماره	2317546	1.7	8703.23	بد	85912	0.2
14	40700	صابون به اشکالی غیر از موارد مشمول شماره -	2011471	1.5	2713.11	وسائط نقلیه دارای موتور پیستونی درونسوز	74140	0.1
15	282110	اکسیدها و هیدروکسیدهای آهن -	1952539	1.4	2803.00	کک نفت تکلیس نشده	65508	0.1
16	392329	کیسه، کیسه کوچک (همچنین کیسه های -	1911176	1.4	7204.10	کربن (دوده کربن و سایر اشکال کربن که در	51866	0.1
17	190531	مخروطی شکل) برای نقل و انتقال	1839414	1.4	7304.39	حای دیگر مذکور	41110	0.1
18	842951	لودر و لودر بیل دار بابارگیری از جلو -	1699900	1.3	7304.29	قراضه و ضایعات چدن	39348	0.1
19	151219	روغن افتابگردان یا روغن کارتام و اجزاء -	1617605	1.2	5205.12	لوله ها و پروفیل های تو خالی، بدون درز	36883	0.1
20	310230	لیترات آمونیم، حتی محلول در آب (از -	1589391	1.2	1522.00	لوله حفاری	28698	0.1
		مجموع ارزش بیست قلم	70806117	82.2		نخ ازبند (غیر از نخ دوخت)، دارای حداقل ۸۵	52106513	99.1
		مجموع ارزش بیست قلم	84708186	47.8		دگراها (Degras)	487994	0.9
		کل	1,321,428	100		کل	52674467	100

مأخذ: همان.

×در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است.

×در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است.

جدول (۷): عمده ترین اقلام صادراتی به ترکیه و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد H.S شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد H.S شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	080250	پسته، تازه یا خشک، حتی پوست کنده -	12834020	11.6	8708.99	اجزاء و قطعات و متفرقات وسایط نقلیه	24620002	4.8
2	410510	کانوند و قطعات کانوند از مس تصفیه شده - -	7962247	7.2	7206.1	اهن و فولادهای غیر ممزوج به شکل شمش	23051223	4.5
3	740311	پوست خام حیوانات از جنس گوسفند - -	4083605	3.7	5606	نخ های گبیه، نوارها (Slit) و اشکال همانند	18663270	3.6
4	410221	تازه، یا نمک زده، خشک شده، آهک	3553984	3.2	5506.3	الیاف سنتتیک غیر یکسره، حلاجی شده، شانه زده یا به نحو دیگر	16781708	3.2
5	570110	فرش و کف پوش های دیگر از پشم یا زاموی -	2926524	2.6	4411.29	تخته فیبری از چوب یا از سایر مواد چوبی، حتی بهم فشرده	16463647	3.2
6	540231	نخ تکسوراز تایلون یا پلی آمیدها دیگر - -	2740720	2.5	5902.1	پارچه استخوانبندی لاستیک چرخ تهیه شده از نخیهای نایلون	14126724	2.7
7	550320	که اندازه هر نخ تک لای، الیاف سنتتیک غیر یکسره، حلاجی نشده -	2525032	2.3	8455.21	ماشینهای نورد گرم و ماشینهای نورد گرم و - - سرد توام شده برای فلزات	12477823	2.4
8	252921	شانه زده یا به نحو اسپات فلونور حاوی ۹۷ درصد وزنی یا - - کمتر فلونور و کلسیم	2469837	2.2	4811.59	کاغذ و مقوا	11103767	2.1
9	080410	خرما، تازه، یا خشک کرده -	2208989	2.0	2402.2	سیگار حاوی تریون	10503054	2.0
10	390110	(پلی اتیلن با وزن مخصوص (جگالی - که فقط یک رو یا هر (Float) شیشه فلوت -	2161567	2.0	7403.19	مس تصفیه شده	9514449	1.8
11	700510	دو روی آن سائیده یا صیقلی	1835594	1.7	4811.6	کاغذ و مقوا	7200126	1.4
12	442090	چوب خاتم کاری شده و چوب منبت کاری -	1823360	1.6	8702.1	وسایط نقلیه موتوری حمل و نقل عمومی از نوع مسافری	7189734	1.4
13	081050	شده، جمبه و قوطی و قاب برای زیور گیوی	1821469	1.6	5503.3	الیاف سنتتیک غیر یکسره، حلاجی نشده، شانه زده یا به نحو دیگر	6697758	1.3
14	080620	انگور، خشک کرده -	1755906	1.6	5501.3	دسته الباف از اکریلیک یا متاکریلیک	6489514	1.3
15	701310	اشیا از شیشه - سرامیک برای سر میز -	1720977	1.6	8447.9	ماشینهای کتابت، ماشینهای تهیه نخ گبیه، تور (Tulle) دانتل (lace)	6323984	1.2
16	392490	اشیز خانه، پاکیزگی، دفتر تزیینی لوازم سرمیز، لوازم آشپزخانه، سایر اشیاء خانه -	1666061	1.5	3907.99	پلی استرها	6100298	1.2
17	740321	داری و پاکیزگی، از مواد البازهای مس بر اساس مس - روی -	1624115	1.5	7216.21	بروفیل (profile) از آهن یا از فولاد ورق و نوار نازک از آلومینیوم	5903618	1.1
18	410622		1496202	1.4	7607.2		5259355	1.0
19	270799	روغن و سایر محصولات که از تقطیر - -	1474692	1.3	4411.21	تخته فیبری از چوب یا از سایر مواد	5100276	1.0
20	271011		1386767	1.3	8409.99	اجزاء و قطعات موتورهای پیستونی درونسوز	4999073	1.0
		مجموع ارزش بسته قلم	60071668	84.3	مجموع ارزش بسته قلم		2.19E+08	42.2
		سایر	50534607	45.7	سایر		2.09E+08	57.76
		کل	1.11E+08	100	کل		5.18E+08	100

مأخذ: همان.

*در این جدول تنها ۳۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است.
**در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است.

جدول (۸): عمده ترین اقلام صادراتی به قرقیزستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	580410	وسایل پارچه های ، (tilles) توریاها -	5388769	17.9	8462.10	ماشین های خم کردن ، ناکردن ، راست کردن -	778595	10.2
2	570299	فرش- کف پوش غیر محملی باف آماده - -	3258078	10.8	8539.22	لامپهای برقی رشته ای ، بقدرت - -	542822	7.1
3	610433	ژاکت دخترانه بازنانه ازالیاف سنتتیک - -	3192926	10.6	8454.30	ماشین های ریخته گری (قالب ریزی) که در -	484456	6.3
4	610439	ژاکت زنانه	1336755	4.4	8458.19	ماشین تراش افقی برای برداشتن فلز غیر از - -	477206	6.2
5	570490	یادخترانه ازموادنسجی به غیرازشمارهای فرش و کف پوشهای دیگر (از نمد ، منگوله - بافت نشده یا پرزبافی	1222408	4.1	8459.39	انهائیکه مشمول ماشین ابزارهای صیقل کردن - فرز کردن - جدار داخلی فلزات با	470014	6.2
6	340219	موادالی تانسئواکتیف ، حتی بسته بندی شده - - برای خرد کردن و شستن (غذ چربی ها و روغنهای نباتی و اجزای آنها، جزا - و کلا هیدروژنه شده	1106234	3.7	8445.30	ماشین های دولاکردن یا ناییدن نخ نسجی - ماشتهای ابرار برای شکل دادن با شکافدار -	318102	4.2
7	151620	لباس و متفرعات لباس نوزادان ، کتیاف با -	996580	3.3	8461.20	کردن فلز - کربورهای فلزی	317107	4.1
8	611190	کتیاف باف از مواد نسجی	969847	3.2	8461.40	ماشینهای ابزار برای تراش دادن سنگ زنی با - پرداخت کردن چرخ دندهاز	275259	3.6
9	640299	کفش هائیکه تحت و روبه ان ها از - -	833497	2.8	8458.99	ماشین تراش برای برداشتن فلز غیر از - -	248831	3.3
10	610339	کاپو با از ماده پلاستیک	720028	2.4	8459.59	انهائیکه مشمول شماره ماشین ابزارهای فرز کردن فلزات با برداشتن - محصولات تحت نورد شده از آهن یا از فولاد	246897	3.2
11	611212	ژاکت و ژاکت ورزش ازموادنسجی به - - گرمکن ورزشی بصورت دست از الیاف سنتتیک کتیاف یا قلاب باف	591039	2.0	7208.52	های غیر مزوج به ضخامت ۴.۷۵ میلیمتر یا حرفقیل های سقفی ریلی روی تکیه گاه - - نابت	243228	3.2
12	350610	محصولات از هر قبیل که مصرف چسب ها - - چسببندنده هارادانته ویرای	561706	1.9	8426.11	لامپ های برقی رشته ای به استثنای لامپهای - -	242668	3.2
13	151219	روغن افتابگردان یا روغن کارنام و اجزاء - -	556322	1.9	8539.29	اشعه ماه ، آه بنفشه ، ماده ن	178932	2.3
14	150790	انفلا غدا : مواد روغن سویا و اجزاء ان (غیراز موارد - -	486333	1.6	8459.40	سایر ماشین ابزارهای صیقل کردن جدار - -	171059	2.2
15	340120	صابون به اشکالی غیر از موارد مشمول شماره فرعی ۳۴۰۱.۱۱ و ۳۴۰۱.۱۹	398889	1.3	8457.30	ماشین های انتقالی چند مرحله ای برای کار کردن روی فلزات	170509	2.2
16	761519	سایر مصنوعات رومیزی از آلومینیم	388804	1.3	8459.29	ماشین ابزارهای سوراخ کردن فلزات با - - برداشتن فلز غیر از	154686	2.0
17	640192	کفش های ضد آب یا نخت و - -	369002	1.2	8460.19	ماشین های ابزار سنگ زنی برای سنگ زنی - - (fork - lift trucks) (ارابه های صاف - -	130752	1.7
18	570292	فرش- کف پوش غیر محملی باف آماده - -	352751	1.2	8427.20	سایر ارابه های کارگاهی مجهزه ،	120627	1.6
19	210220	مخمرهای مرده ، سایر موجودات ذره بینی -	348444	1.2	8477.90	اجزاء و قطعات مربوط به ماشین الات و -	112568	1.5
20	650590	کلاه وسایر پوششهای سر ، کتیاف باقلاب -	345024	1.1	8459.69	ماشین های ابزار برای فرز کردن فلزات با - -	104952	1.4
		مجموع ارزش بیست قلم	23423436	77.9	مجموع ارزش بیست قلم		5789270	75.8
		سایر	6642723	22.1	سایر		1852685	24.24
		کل	30066159	100	کل		7641955	100

مأخذ: همان

×در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است .
×در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است .

جدول (۹): عمده ترین اقلام صادراتی به قزاقستان و وارداتی از آن کشور (آخرین سال آماری ۱۳۸۲)

ردیف	کد HS شش رقمی *	شرح کالا	ارزش صادرات (دلار)	سهم (درصد)	کد HS شش رقمی **	شرح کالا	ارزش واردات (دلار)	سهم (درصد)
1	580410	وسایل پارچه های ، (tulle) تورنایف ها -	5631336	11.8	7208.39	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	60436443	21.2
2	611030	پیراهن بقه اسکی ، پولوور ، کاردیگان ، جلیقه -	4681989	9.8	7210.49	محصولات تخت نورد شده ، از آهن یا از -	38396774	13.5
3	611090	پیراهن بقه اسکی ، پولوور کاردیگان ، جلیقه -	3570545	7.5	7209.17	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	33499661	11.8
4	611212	گرمکن ورزشی بصورت دست از الیاف - -	3345860	7.0	7210.12	محصولات تخت نورد شده ، از آهن یا از - - فولادهای ، غم مناه - ، با	25641503	9.0
5	151219	سنتیک کشاف ، با قلاب ناف روغن افتابگردان با روغن کارنام و اجزاء - - انها) غیر از موارد	2141368	4.5	7206.10	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	18872103	6.6
6	320890	ورنی ها بر اساس (paints) رنگ ها -	1846533	3.9	7208.52	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	16432399	5.8
7	200290	گوجه فرنگی آماده یا محفوظ شده به جز در - سرکه یا جوهر سرکه غیر از روغن سویا و اجزاء آن (غیر از موارد -	1720748	3.6	7209.16	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	9346390	3.3
8	150790	مشمول شماره ردیف فرعی پسته ، تازه ، با خشک ، حتی پوست کنده -	1692508	3.6	7209.27	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	8207255	2.9
9	080250	چهار گوش و لوح برای فرش یا روکش کردن - موادالی تانسواکتیف ، حتی بسته بندی شده - - برای خرده فروشی (غیر	1378568	2.9	1001.90	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	7133726	2.5
10	690890	جربی ها و روغنهای نباتی و اجزای آنها ، جزا - و کلا هیدروژنه شده	1251898	2.6	7209.18	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	5835705	2.1
11	340219	محصولات از هر قبیل که مصرف چسب های - چسبانده هاراداشته و برای	1082710	2.3	7208.90	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	5624532	2.0
12	151620	وسایل و وسایل روشنایی (luster) لوستر - چسبها و سایر چسباننده های آماده (غیر از موارد مشمول ، خرمه ، تازه ، با خشک ، گرده -	1068754	2.2	7208.40	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	5568691	2.0
13	350610	ورق ، ورقه های نازک - - گرمکن ورزشی بصورت دست کشاف و - - فلاب باف از مواد نسجی به غیرا	970916	2.0	7209.90	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	4778583	1.7
14	940510	سب تازه - لوازم سر میز ، لوازم آشپزخانه ، سایر اشیاء خانه -	939312	2.0	7208.54	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	4584645	1.6
15	350699	ورق ، ورقه های نازک - - گرمکن ورزشی بصورت دست کشاف و - - فلاب باف از مواد نسجی به غیرا	654388	1.4	7208.51	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	4362822	1.5
16	080410	سب تازه - لوازم سر میز ، لوازم آشپزخانه ، سایر اشیاء خانه -	630943	1.3	7208.27	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	4096385	1.4
17	392059	سب تازه - لوازم سر میز ، لوازم آشپزخانه ، سایر اشیاء خانه -	606399	1.3	7209.26	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	3245726	1.1
18	611219	سب تازه - لوازم سر میز ، لوازم آشپزخانه ، سایر اشیاء خانه -	591167	1.2	7209.28	محصولات تخت نورد شده از آهن یا از فولاد	3131363	1.1
19	080810	سب تازه - لوازم سر میز ، لوازم آشپزخانه ، سایر اشیاء خانه -	518616	1.1	2835.31	محصولات تخت نورد شده ، از آهن یا از - (تری فسفات سدیم) (تری پلی فسفات سدیم) - -	2521794	0.9
20	392490	سب تازه - لوازم سر میز ، لوازم آشپزخانه ، سایر اشیاء خانه -	512613	1.1	7210.30	محصولات تخت نورد شده ، از آهن یا از -	2405288	0.8
		مجموع ارزش بیست قلم	34837171	73.1	مجموع ارزش بیست قلم		264E+08	92.8
		سایر	12832952	26.9	سایر		20485276	7.20
		کل	47670123	100	کل		285E+08	100

مأخذ: همان.

×در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام صادراتی نمایش داده شده است .

×در این جدول تنها ۲۰ قلم از اقلام وارداتی نمایش داده شده است .

د- مهم‌ترین بازارهای صادراتی و وارداتی کشورهای عضو و جایگاه ایران

جدول (۱): عمده‌ترین بازارهای صادراتی هر یک از کشورهای عضو سازمان ECO و میزان صادرات آنها به ایران بر حسب سال ۲۰۰۳*

عمده‌ترین بازارهای صادراتی	سهم از کل صادرات (درصد)	ارزش صادرات به ایران (میلیون دلار)	کشور	ردیف
امریکا ۲۹/۱٪، فرانسه ۱۷٪، پاکستان ۱۷٪، هند ۱۶/۱٪	۰،۰۰۰	۰،۰۰۰	افغانستان	۱
ایتالیا ۳۲/۵٪، چکوسلواکی ۱۱/۹٪، آلمان ۱۰٪، فرانسه ۷/۹٪، گرجستان ۵/۲٪، ترکیه ۵/۱٪	۱،۷۷۹	۳۳،۲۲	آذربایجان	۲
ژاپن ۲۳٪، چین ۱۰/۲٪، ایتالیا ۹/۶٪، کره جنوبی ۵٪، هند ۴٪	۰،۰۰۰	۰،۰۰۰	ایران	۳
برمودا ۱۶/۸٪، روسیه ۱۵/۵٪، چین ۱۰/۳٪، آلمان ۹/۴٪، سوئیس ۶/۳٪	۲،۳۷۵	۳۴۴،۰۰	قزاقستان	۴
امارات متحده عربی ۲۴/۷٪، سوئیس ۲۰/۳٪، روسیه ۱۶/۷٪، قزاقستان ۹/۸٪، کاتادا ۵/۳٪، چین ۴٪	۰،۹۲۱	۵،۲۶	قرقیزستان	۵
امریکا ۲۲/۴٪، امارات متحده عربی ۹/۴٪، انگلستان ۶/۹٪، آلمان ۵/۳٪، عربستان سعودی ۴/۲٪، هنگ کنگ ۴/۲٪	۰،۱۴۰	۱۶،۰۰۰	پاکستان	۶
هند ۲۵/۴٪، ترکیه ۲۴/۴٪، لتونی ۹/۹٪، سوئیس ۹/۷٪، ازبکستان ۸/۵٪، روسیه ۶/۶٪، ایران ۶/۴٪	۴،۴۲۸	۳۱،۵۴	تاجیکستان	۷
آلمان ۱۶/۳٪، انگلستان ۸/۶٪، امریکا ۸٪، ایتالیا ۶/۳٪، فرانسه ۵/۷٪	۰،۷۷۹	۳۵۲،۰۰	ترکیه	۸
انگلستان ۳۹/۳٪، ایتالیا ۱۸/۶٪، ایران ۱۴/۸٪، ترکیه ۶/۵٪	۱۳،۴۵۱	۳۹۵،۲۵	ترکمنستان	۹
روسیه ۲۱/۸٪، چین ۹/۵٪، تاجیکستان ۶/۳٪، کره جنوبی ۵/۸٪، ترکیه ۵/۳٪، قزاقستان ۵/۲٪، ژاپن ۴/۴٪، امریکا ۴/۲٪	۲،۰۴۳	۴۰،۶۱	ازبکستان	۱۰

مآخذ: IMF, Direction of Trade Statistics, June 2004

* ارقام برای سال ۲۰۰۳ بر اساس پیش‌بینی صندوق بین‌المللی پول تهیه شده است.

** کشورهای که بیش از ۳ درصد از باران صادراتی را به خود اختصاص داده‌اند انتخاب شده‌اند.

جدول (۲): عمده ترین عرضه کنندگان کالا به هریک از کشورهای عضو سازمان ECO و میزان واردات آنها از ایران بر حسب سال ۲۰۰۳

ردیف	کشورها	ارزش واردات از ایران (میلیون دلار)	سهم از کل واردات (درصد)	عمده ترین عرضه کنندگان کالا
۱	افغانستان	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	پاکستان ۱۶/۸٪، کره جنوبی ۱۲/۳٪، ژاپن ۸/۲٪، آلمان ۷/۴٪، ترکمنستان ۵/۸٪، کنیا ۲/۹٪، امریکا ۴/۸٪.
۲	آذربایجان	۷۳,۳۲	۲,۷۸	روسیه ۱۵/۳٪، انگلستان ۹/۸٪، آلمان ۹٪، چین ۸/۷٪، ترکیه ۸/۲٪، قزاقستان ۷٪، ایتالیا ۵/۲٪، امریکا ۵/۲٪.
۳	ایران	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	آلمان ۱۱/۵٪، فرانسه ۹٪، چین ۸/۸٪، ایتالیا ۸/۵٪، سوئیس ۷/۱٪، امارات متحده عربی ۷/۱٪، روسیه ۴/۶٪، ژاپن ۴/۳٪.
۴	قزاقستان	۱۶,۰۰۰	۰,۱۷	روسیه ۳۴/۹٪، چین ۱۸/۴٪، آلمان ۹/۱٪.
۵	قرقیزستان	۵,۵۰	۰,۵۹	روسیه ۲۴/۷٪، قزاقستان ۲۴٪، چین ۱۰/۳٪، امریکا ۶/۷٪، ازبکستان ۵/۵٪، آلمان ۵/۳٪.
۶	پاکستان	۲۹۲,۰۰۰	۱,۸۸	امارات متحده عربی ۱۱/۶٪، چین ۱۱/۵٪، عربستان سعودی ۱۰/۵٪، کویت ۶/۳٪، ژاپن ۶/۳٪، امریکا ۵/۸٪، آلمان ۴/۴٪، مالزی ۴٪.
۷	تاجیکستان	۱۹,۷۹	۲,۲۵	روسیه ۲۰/۲٪، ترکمنستان ۱۵/۱٪، قزاقستان ۱۰/۹٪، آذربایجان ۷٪، تگمستان ۷٪، رومانی ۴/۴٪.
۸	ترکیه	۱۳۰۸,۰۰۰	۱,۹۲	آلمان ۱۵/۳٪، ایتالیا ۸/۳٪، روسیه ۷/۳٪، فرانسه ۶٪، انگلستان ۴/۷٪، امریکا ۴/۴٪، سوئیس ۴/۱٪.
۹	ترکمنستان	۱۰۲,۳۹	۵,۲۹	روسیه ۲۱/۵٪، انگلستان ۱۵/۳٪، ترکیه ۹/۵٪، امارات متحده عربی ۷/۶٪، آلمان ۴/۲٪، چین ۴/۲٪.
۱۰	ازبکستان	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	روسیه ۲۲/۳٪، امریکا ۱۱/۵٪، کره جنوبی ۱۰/۲٪، آلمان ۹/۶٪، چین ۶/۶٪، قزاقستان ۵/۵٪، ترکیه ۵/۴٪.

ماخذ: همان.

x ارقام برای سال ۲۰۰۳ بر اساس پیش بینی صندوق بین المللی پول تهیه شده است.

xx کشورهای که بیش از ۳ درصد از بازار صادراتی را به خود اختصاص داده اند انتخاب شده اند.